

UITGELICHT!

Een periodieke KUNSTAGENDA voor leden van de Kunstkring Haaksbergen
nr. 181, februari 2026

VEERE RONDON, PANORAMA WALCHEREN

De Veeerse panelen van het Panorama Walcheren, Jo Dumon Tak (1963-)

Tentoonstelling in Museum Veere te Veere

t/m 1 juni 2026

Op de 1e verdieping en de zolder van Het Lammeken staat het werk van de Middelburgse kunstenaar Jo Dumon Tak centraal. In het bijzonder de twee monumentale Veeerse panoramaschilderijen, die hij speciaal voor Panorama Walcheren maakte.

Jo Dumon Tak, geboren in Rotterdam in 1963, vestigde zich in 2000 in Middelburg. Van 2010 tot 2025 was hij artistiek leider van het Panorama Walcheren in Vlissingen. In de afgelopen vijftien jaar realiseerde hij daar tien indrukwekkende panorama's van het Walcherse landschap, Domburg, Westkapelle, Middelburg en Vlissingen die de grootsheid en het karakter van de regio op unieke wijze vastleggen. Het fenomeen panorama ontstond in de 19e eeuw en bood kijkers de illusie zich in een nieuwe werkelijkheid te bevinden. Het Panorama Mesdag in Den Haag is een van de weinige overgebleven voorbeelden en vormde, samen met het Walcherse landschap, de inspiratie voor de oprichting van de Stichting Panorama Walcheren.

Helaas moest het Panorama Walcheren recent zijn deuren sluiten en dreigden de panorama's uit het publieke zicht te verdwijnen. Museum

Veere is dan ook bijzonder verheugd de twee Veeerse panorama's tijdelijk te kunnen tonen en tegelijkertijd het autonome werk van deze markante schilder onder de aandacht te brengen.

KEES VAN DONGEN. DE JONGE JAREN

Tentoonstelling in het Nederlands Steendruk Museum te Valkenswaard

t/m 3 mei 2026

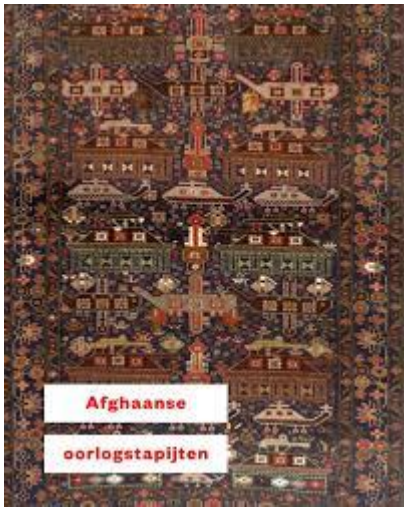
Kees van Dongen behoort tot de voorhoede van Nederlandse kunstenaars die aan het eind van de negentiende eeuw naar Parijs trekken. Daar bevindt hij zich in het centrum van artistieke vernieuwing en groeit hij uit tot een van de markantste figuren van de internationale avant-garde rond 1900.

Van Dongen begint zijn roemruchte carrière als tekenaar. Met slechts wat tekenmateriaal op zoek vertrekt hij in 1897 naar Parijs, vastbesloten om tekeningen en prenten te maken waarmee hij een breed publiek kan bereiken. Via geïllustreerde tijdschriften brengt hij zijn werk onder de mensen en geeft hij, geïnspireerd door anarchistische idealen, een stem aan arbeiders, prostituees en anderen aan de rand van de samenleving. Deze vroege grafische werken zijn kritisch, fel en geëngageerd, maar overschaduwde door Van Dongens succes als schilder slechts zelden te zien geweest. Ontdek ze nu in de tentoonstelling Kees van Dongen. De jonge jaren: een unieke kans om het onbekende werk uit zijn beginjaren te zien.

AFGHAANSE OORLOGSTAPIJTEN

Tentoonstelling in Museum Nienoord te Leek

t/m *****

Geweven herinneringen, een getuigenis van veerkracht.

Vanaf 16 november 2025 toont Museum Nienoord een serie klassiek ogende, maar bij nader inzien hoogst actuele tapijten: de ‘oorlogstapjten’ uit Afghanistan. Hier wordt de ontwikkeling zichtbaar die bijna een halve eeuw oorlog doet met de visuele cultuur van Afghanistan. Deze tapijten komen uit een privé verzameling en worden voor het eerst publiekelijk getoond. De tentoonstelling is in het kader van 80 jaar vrijheid in Nederland.

De oorsprong van de tapijten ligt in het begin van de jaren tachtig, in het Afghaanse verzet tegen de invasie van het leger van de Sovjet-Unie. Ze verbeelden op indrukwekkende wijze het indringen van de hel in het paradijs. Traditionele decoratieve elementen werden vervangen door tanks, gevechtshelikopters, bommenwerpers, kalasjnikovs, handgranaten en mijnen.

Met deze ‘kunst van het verzet’ hebben de mensen een manier gevonden om zich uit te drukken. Om met hun levensbedreigend dagelijks leven, met soms vlucht uit hun woonomgeving om te gaan. Hun ontwerpers en makers zijn ‘visuele geschiedschrijvers’.

De tapijten doorbreken ook een taboe, door kwaadaardigheid tot versiering te verheffen. Hoewel deze afbeeldingen getuigen van de alomtegenwoordigheid van dodelijke wapens en van het lijden en zielenpijn van de mensen, verwijzen ze tegelijkertijd naar traditionele waarden. Hierin vinden ze hoop en hiermee hopen ze uiteindelijk weer vrede te bereiken.

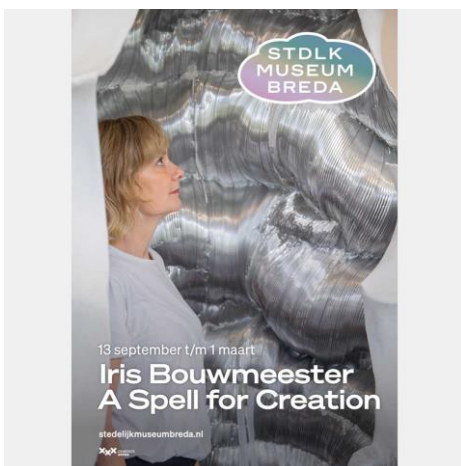
Hun schokkende overlapping van traditionele esthetiek en de actuele oorlogssituatie levert een geheel nieuwe kunstvorm op, met een zeer ongewone maar voortdurende actualiteit. De tijdsdocumenten die ze weven, tarten de westerse kijkgewoonten, die nog vaak aan de imaginaire werelden van de 1001 nacht oriënteren.

De overduidelijke kunstzinnige, historische en maatschappelijke waarde maakt van deze tapijten buitengewone verzamelobjecten, maar ook onderwerpen van onderzoek en van tentoonstellingen in galeries en musea over de hele wereld.

IRIS BOUWMEESTER, A SPELL FOR CREATION

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Breda

t/m 1 maart 2026

Dwaal door *A Spell for Creation*: een serene ruimte vol wolkenformaties en rotspartijen. Beeldend kunstenaar Iris Bouwmeester (Schiedam, 1969) haalt haar inspiratie uit de natuur. Laat je meevoeren door haar creatieve proces en verwonder je over het ontstaan van vormen in de wereld om ons heen.

*Within the flower there lies a seed,
Within the seed there springs a tree,
Within the tree there spreads a wood.*

Kathleen Raine - Gedicht: Spell of Creation

Het proces

De natuur inspireert Bouwmeester. Ze verdiept zich in hoe landschappen ontstaan en veranderen, en in de manier waarop planten en dieren zich ontwikkelen. Die fascinatie is zichtbaar in haar werk: organische vormen die lijken te kronkelen, zwellen of juist samentrekken.

Als voorbereiding op haar sculpturen fotografeert ze veel planten, bloemen en andere organismen. Ze zoekt naar beelden die niet direct herkenbaar zijn. Door bijvoorbeeld in of uit te zoomen, verandert een moeras ineens in een sterrenhemel.

De sculpturen

Speciaal voor deze tentoonstelling maakte Bouwmeester een landschappelijke installatie die de hele ruimte vult. Het werk verbeeldt de verbondenheid tussen de elementen en het leven. Kijk, luister, ruik en voel (waar dat mag), want net als in de natuur ervaar je haar kunst het best met al je zintuigen.

Haar sculpturen maakt Bouwmeester van eenvoudige materialen uit de bouwmarkt. Ze keert het materiaal als het ware binnenstebuiten, waardoor het iets nieuws wordt. Maar doordat ze weinig gereedschap gebruikt, blijven de oorspronkelijke materialen zichtbaar.

De kunstenaar

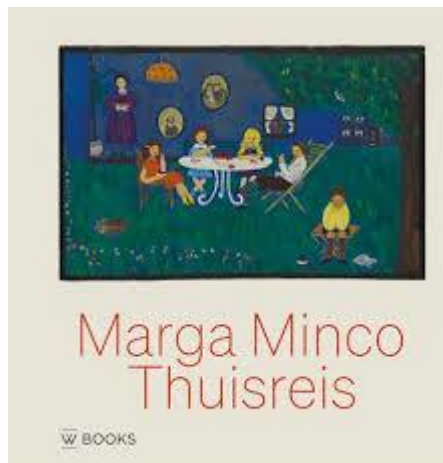
Bouwmeester is een bekend gezicht in Breda. Ze woont en werkt in de stad en speelt een actieve rol in de lokale kunstscene. Die betrokkenheid begon al tijdens haar studie aan St. Joost Academie (nu St. Joost School of Art & Design), waar ze later jarenlang les heeft gegeven.

Met haar intuïtieve werkwijze en het gebruik van eenvoudige materialen weet ze steeds opnieuw te verrassen. In deze tentoonstelling staat voor het eerst niet alleen haar werk centraal, maar ook het creatieve proces erachter. In 2025 ontving Bouwmeester het stipendium van Stichting KLEIO, een terechte erkenning voor haar krachtige oeuvre en betrokkenheid bij de Bredase kunstsector.

THUISREIS. DE JONGE JAREN VAN MARGA MINCO

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Breda

t/m 1 maart 2026

De tentoonstelling *Thuisreis* vertelt het persoonlijke verhaal van de jonge jaren van Marga Minco (1920 - 2023). De schrijfster van de oorlogskroniek *Het bittere kruid* (1957) wordt geboren in Ginneken en groeit op in een hecht Joods gezin waar kunst en muziek niet weg te denken zijn. In 1938 start ze haar schrijverscarrière als leerling-journalist bij de Bredasche Courant; nog niet wetende hoe de wereld in een paar jaar drastisch zou veranderen.

— *“Geregeld keer ik in mijn dromen terug naar mijn geboorteplaats Breda.”*

Breda: 1920 – 1940

Foto's van Jan de Jong (1898 - 1971) laten je in de tentoonstelling het Breda van omstreeks 1935 zien, het Breda van Marga Minco. Aan de hand van herinneringen, zoals die aan het Valkenberg, het Mastbos, de Grote Markt en het Kasteelplein, zie je de stad door haar ogen.

— *“Mijn zus en ik hollen naar het Valkenberg, blijven bij de vijver talmen om naar de eenden te kijken en naar het mysterieuze perk met de cacteeën, dat achter hoog struikgewas verborgen ligt en waar we altijd weer naar toe getrokken worden.”*

Herinneringen in woord en beeld

Marga Minco heeft haar herinneringen niet alleen in woord, maar ook in beeld vastgelegd. Dit schaduw-oeuvre wordt nu voor het eerst tentoongesteld. De kleine schilderijen verbeelden elementen uit Minco's jeugd in Ginneken en Breda. Gecombineerd met familiefoto's en een album met getekende 'herinneringsflitsen', geven ze een intieme kijk in het leven van een Joods gezin in het interbellum.

Marga Minco maakte het album met herinneringen in 1942 als huwelijkscadeau voor haar zus Bettie. Ze ging ervan uit dat het in de oorlog verloren was gegaan, maar via een aangetrouwd familielid in Amerika kwam het weer bij haar terug: de inspiratie voor haar laatste roman *Nagelaten dagen* (1997).

— *“Het was of de motor van mijn geheugen een slag werd teruggedraaid. Het bewijs was onmiskenbaar geleverd: Zo was het. Zo hadden wij eruit gezien. Zo waren de kleine voorvallen die zoveel betekenden in onze zorgeloze jeugd. Het album bevatte drieëntwintig bladen. Ik sloeg het dicht.”*

Het bittere kruid

Minco's bekendste boek is *Het bittere kruid*, een klassieker in de Europese literatuur over de Tweede Wereldoorlog. Het beschrijft de ondergang van een Joods gezin in Breda en is gebaseerd op haar eigen ervaringen met de Jodenvervolging in Nederland.

— “Ik bleef staan om te kijken naar de mensen die uitstapten, alsof ik op iemand wachtte. Iemand met een vertrouwd gezicht, vlak voor het mijne. Maar ik miste het geloof van mijn oom. Zij zouden nooit terugkomen, mijn vader niet, mijn moeder niet, Bettie niet, noch Dave en Lotte.”

EEUWIG VOORJAAR - COLLECTIE DE WITTE ZWAAN

Tentoonstelling in Nationaal Museum De Zwarte Tulp te Lisse

t/m 10 mei 2026

De Collectie De Witte Zwaan is een bijzondere verzameling kunstvoorwerpen waarin bolgewassen centraal staan. Voor deze tentoonstelling zijn extra objecten ingebracht.

De collectie is al sinds 2015 in langdurig bruikleen van de Stichting De Witte Zwaan en vormt een eerbetoon aan de bloembollensector waarin de broers Harry en Joop Zwetsloot, beide afkomstig uit Lisse, jarenlang actief waren.

Vanaf de jaren tachtig verzamelden de broers Zwetsloot kunstvoorwerpen waarop bloembollen en bloemen als tulp, hyacint en narcis figuren. Met deze verzameling wilden zij laten zien hoe kunstenaars uit verschillende tijdsgewrichten en landen zich hebben laten inspireren door de schoonheid van de bolgewassen. De collectie, inmiddels uitgegroeid tot meer dan negentig objecten, varieert van schilderijen en tekeningen tot keramiek en zilverwerk.

Een groot deel van de collectie is permanent in het museum te zien.

Nieuwe aanwinsten worden regelmatig toegevoegd, zodat de presentatie

blijft groeien en vernieuwen. Daarnaast is een deel van de tentoonstelling gewijd aan de geschiedenis van de Stichting De Witte Zwaan, die zijn oorsprong vindt bij de HOBAHO. Beide broers hebben aan het roer gestaan van dit bloembollenbemiddelingsbedrijf. De stichting dankt haar naam aan het beeldmerk van het bedrijf, de witte zwaan.

GRIJS ! ART ON AGING

Tentoonstelling in Museum Van Bommel van Dam te Venlo

t/m 14 juni 2026

GRIJS! ART ON AGING

24 januari 2026 t/m 14 juni 2026

Perspectieven op ouder worden in een vergrijzende samenleving

In een maatschappij die obsessief op zoek is naar de eeuwige jeugd, maakt museum van Bommel van Dam de eerste grote tentoonstelling over ouderdom. Van 24 januari t/m 14 juni 2026 presenteert het kunstmuseum de groepstentoonstelling *Grijs! Art on Aging*. Aan de hand van werk van internationale hedendaagse kunstenaars verkent de expositie de kijk op en ervaring van ouder worden in een vergrijzende samenleving: van leeftijds-

discriminatie en beeldvorming tot de schoonheid van het veranderende lichaam en de relatie tussen generaties. In foto's, video's, schilderijen, installaties en tekeningen van bekende kunstenaars schetst *Grijs!* een rijk beeld van een van de belangrijkste uitdagingen van onze tijd.

Deelnemende kunstenaars zijn o.a. Tyna Adebowale (Nigeria, 1982), Diana Blok (Uruguay, 1952), Melanie Bonajo (Nederland, 1978), Marrie Bot (Nederland, 1946), Jan van Herwijnen (Nederland, 1889-1965), Wen Hui (China, 1960), Isadora Kosofsky (Verenigde Staten, 1993), Marcos Kueh (Maleisië, 1995), Maria Lassnig (Oostenrijk, 1919-2014), Lique Schoot (Nederland, 1969), Sjoerd Schunselaar (Nederland, 1990), Joan Semmel (Verenigde Staten, 1932), Lily van der Stokker (Nederland, 1954) en Fiona Tan (Indonesië, 1966).

Vergrijzing

In onze samenleving spreken we vaker over *anti-aging* dan over de wijsheid die met ouder worden komt. Dankzij de verbeterde gezondheidszorg worden we steeds ouder; in 2040 is een kwart van de Nederlandse bevolking 65-plus. Tegelijkertijd ervaart één op de drie ouderen - het woord op zichzelf is al een moeilijk label - leeftijdsdiscriminatie. Er is zelfs een term voor: seniorisme. En in het sterk vergrijsde Limburg, waar het museum gevestigd is, zijn de uitdagingen voor de zorg, arbeidsmarkt en welzijn groot.

Anderzijds kenmerkt de Limburgse samenleving zich door sterke sociale samenhang, gemeenschapszin en een rijk vrijwilligersleven. Museum van Bommel van Dam sluit met *Grijs!* aan bij deze regionale realiteit en brengt maatschappelijke organisaties, inwoners en museumbezoekers samen om te reflecteren op ouder worden, seniorisme en solidariteit tussen generaties.

Twee generaties curatoren

Grijs! Art on Aging is samengesteld door curatoren uit verschillende generaties, zodat het onderwerp dynamisch en gelaagd benaderd wordt. Sjors Bindels (1991), curator hedendaagse kunst bij museum van Bommel van Dam, en gastcurator en publicist Mirjam Westen (1956) stelden de tentoonstelling samen aan de hand van drie hoofdlijnen: seniorisme, het veranderende lichaam en de relatie tussen generaties.

Seniorisme en beeldvorming

Vanaf jonge leeftijd worden we geconfronteerd met negatieve op- en misvattingen over ouder worden. Deze vooroordelen en stereotypen hebben invloed op onze gedachten, gevoelens en zelfs ons gedrag richting (andere) ouderen en ons eigen verouderingsproces. Kunstenaars in de tentoonstelling bevragen de heersende opvattingen en stellen ter discussie hoe we naar de ouder wordende mens kijken.

Zo ondervraagt de in Limburg geboren melanie bonajo (Nederland, 1978) in het werk *Progress vs Regress* (2016) een groep honderdjarigen over hun leven en hoe zij de technologische ontwikkelingen van de afgelopen eeuw ervaren: van de pil tot de selfiestick. De film laat zien hoe ouderen zich soms vreemd voelen van een snel veranderende maatschappij en stelt tegelijkertijd de vraag wat 'voortgang' nu echt betekent.

Documentairefotograaf Isadora Kosofsky (Verenigde Staten, 1993) daagt de bestaande sociale normering uit met haar project *Senior Love Triangle* (2019). Hierin schetst ze een intiem portret van drie tachtigplusers die een complexe, romantische driehoeksverhouding hebben als een schild tegen eenzaamheid.

Het veranderende lichaam

Onze relatie met het ouder wordende lichaam wordt steeds complexer. In lijn hiermee staat de tentoonstelling niet alleen stil bij de druk van de anti-verouderingscultuur, maar verbeeldt zij ook de schoonheid en kwetsbaarheid van het lichaam in relatie tot het verstrijken van de tijd.

Zo daagt Joan Semmel (Verenigde Staten, 1932) met haar beroemde schilderijen, waarin ze al decennia lang haar eigen lichaam afbeeldt, de *male gaze* ('mannelijke blik') en de objectificatie van het vrouwenlichaam uit. In plaats van het verouderingsproces te verbergen, viert Semmel het in al zijn echtheid.

Maria Lassnig (Oostenrijk, 1919-2014) geldt als pionier op het gebied van *body awareness painting*. Daarbij probeerde ze haar lichaam 'van binnenuit' te schilderen - niet wat ze zag, maar wat ze op dat moment voelde. In haar latere schilderijen bracht Lassnig expliciet de ervaringen in beeld die bij het ouder worden horen, zoals lichamelijke ongemakken en de naderende dood.

De relatie tussen generaties

Welke rol spelen voorouders? In *Grijs!* komt ook de relatie tussen generaties aan de orde, zowel bij leven als na de dood. Kunstenaars tonen hoe culturen op verschillende manieren naar ouderen kijken en reflecteren op de manier waarop voorouders onze identiteit en culturele geschiedenis beïnvloeden.

Zo laat Tyna Adebawale (Nigeria, 1982) zich inspireren door de Nigeriaanse Uneme-gemeenschap waarin ze opgroeide - een gemeenschap waarin meerdere vrouwen samen een kind grootbrengen. In haar werk onderzoekt ze hun rol in het doorgeven van kennis en tradities en hoe dit voorouderschap bijdraagt aan de identiteit en veerkracht van een community.

Performancekunstenaar Wen Hui (China, 1960) brengt in de video-installatie *Dance with Third Grandma* (2015) een eerbetoon aan haar 'vergeten' oudtante. Door samen met haar te dansen en te bewegen ontsluit zij onbekende verhalen.

Ook buiten de museummuren

Grijs ! reikt verder dan de tentoonstellingszaal. In het publieks- en participatieprogramma gaan inwoners van de gemeente Venlo van verschillende generaties en culturele achtergronden in gesprek over seniorisme, goed voorouderschap en generatie-overdracht.

Buurtgroepen en maatschappelijke organisaties verkennen samen de toekomst van hun gemeenschap en ouderen worden gekoppeld aan jonge makers voor de mini-documentaireserie *Beeldbrekers*. In samenwerking met wetenschappers, filosofen, auteurs en kunstenaars vindt een symposiumreeks plaats voor professionals in de ouderenzorg, beleidsmakers en andere geïnteresseerden. Het auditorium van het museum, tijdelijk omgedoopt tot 'OUDitorium', dient als ruimte voor activiteiten, interactie en reflectie. Kunnen we samen de beeldvorming over ouder worden kantelen en een ander verhaal schrijven, een waarin ontmoeting, verbinding en verbeelding centraal staan ?

EXPRES

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Vianen
t/m 15 maart 2026

Ontdek de krachtige kleuren en verfstreken van het Vlaamse en Nederlandse expressionisme in de tentoonstelling EXPRES – Vlaams en Nederlands Expressionistische landschappen. Deze unieke expositie brengt het werk samen van invloedrijke kunstenaarsgroepen zoals de Bergense School, De Ploeg en de Tweede Latemse School, naast werken van onafhankelijke expressionisten die hun eigen weg bewandelden (zoals de Vianees Ary Baggerman).

Laat je meeslepen door landschappen vol energie, expressie en innerlijke beleving, waarin verfstreek en gevoel samensmelten. EXPRES toont hoe kunstenaars uit Vlaanderen en Nederland in het begin en midden van de 20e eeuw op geheel eigen wijze het landschap heruitvonden.

LICHT IN DE DUISTERNIS.

Toonaangevende lampontwerpen van 1925 tot heden.

Tentoonstelling in het Nationaal Glasmuseum te Leerdam

t.m 15 maart 2026

Energietransitie, het overvolle net, salderingsregeling; begrippen die tegenwoordig vaak ter sprake komen. Dit proces verloopt niet zonder obstakels. Zo'n 100 jaar geleden was er ook sprake van een energietransitie. De zogenaamde *elektrificatie*; elektriciteit in huis. In Nederland komt het wat langzaam op gang, maar dan gaat het ook razendsnel. Vele handige apparaten doen hun entree. In plaats van petroleum- en gaslampen komt er elektrisch licht.

De Glasfabriek in Leerdam zag kansen in deze ontwikkeling. Karel de Bazel ontwierp de eerste elektrische lamp. Al snel volgden Andries Copier en Jaap Gidding met hun eigen ontwerpen. Toch slaagden zij er niet in om een marktaandeel te veroveren. De belangstelling was echter gering en de kosten en moeite waren te groot.

In de jaren 60 en 70 komt de lampenproductie in Leerdam weer op en met meer succes dan voor de oorlog. Floris Meydam weet precies de Space Age tijdgeest te vatten met zijn ontwerpen. Nu worden er in de glasblazerij van het Nationaal Glasmuseum regelmatig door kunstenaars en ontwerpers, in samenwerking met de glasblazers, lampen gemaakt. Zoals met studio Aikina, studio Thier & Van Daalen en Kiki van Eijk.

DE NIEUWE GENERATIE

Eindexamenexpositie Gerrit Rietveld Academie
Tentoonstelling in het Nationaal Glasmuseum te Leerdam
TM 15 maart 2026

Op de eindexamenexpositie van de Gerrit Rietveld Academie presenteren de eindexamenstudenten ieder jaar hun ideeën en werk aan een breed publiek. Het werk van drie eindexamenstudenten van de glasafdeling wordt ook getoond in het Nationaal Glasmuseum. Maak kennis met Sofie de Leeuw van Weenen, Jack van Leeuwen en Rocco Enzo ter Haar; de nieuwe generatie kunstenaars die nu voor het eerst zelfstandig voet zet in de kunstwereld.

15 november – 21 december 2025: Sofie de Leeuw van Weenen

Materiaal, vloeiende lijnen en kleuren vormen Sofies artistieke praktijk, die ze intuïtief benaderd om zo denkbeeldige werelden te creëren. Het samenspel nodigt de kijker uit om te fantaseren, waarbij de compositie visueel aantrekkelijk blijft. Net als haar eerder werk, de elementen in haar schilderijen en glas objecten worden gevormd in het moment – geleid door de materialen, kleuren en vormen zelf – geen ruimte latend voor herzieningen en tweede kansen. Glas vloeit en krult erin en eromheen, waardoor een vloeiende en bijna levende indruk ontstaat, gecombineerd met een basis, een thuis van de flow.

23 december 2025 – 1 februari 2026: Jack van Leeuwen

Jack van Leeuwen richt zich op het creëren van een serene omgeving die ruimte biedt voor contemplatie, niet-denken en in het algemeen gewoon zijn. Omdat Van Leeuwen zelf een persoonlijke strijd ervaart met de wereld en de systemen die deze aandrijven, neemt hij aan dat anderen hetzelfde voelen en bedacht hij dat we allemaal dit moment nodig hebben – soms een geforceerd moment – om tijd te nemen om onszelf te aarden en weer terug te keren naar het heden. Ons de ruimte geven om de energie te vinden om door te gaan met onze innerlijke en uiterlijke strijd.

De keuze van de materialen wordt geleid door het verbindende element van ‘het vinden van het centrum’, waarbij elk materiaal deze beweging van draaien, spinnen, het act van rond en rond gaan deelt. Dit idee van het vinden van het centrum terwijl we met de materialen werken, geldt ook voor ons als mensen; het vinden van ons centrum van binnen, zodat we ons ook in balans kunnen voelen van buiten.

3 februari – 15 maart 2026: Rocco Enzo ter Haar

Via glas, geur en video bevindt het sculpturale werk van Rocco Enzo ter Haar zich op het snijvlak tussen domesticiteit, queerness en sociale controle. Alledaagse objecten zoals wasbakken, gordijnen en voortuinen worden geladen symbolen van conformiteit, verzet en sociale controle. In *The prosciutto fat strips my mom leaves out* verandert het zwarte glas een wasbak van een plek van zuivering naar een plek van besmetting. In *Horen, zien, zwijgen: natte cel* zien we glazen tegels met oren, een verwijzing naar de onbenoemde vijandigheid van Nederlandse badkamers en subtiele controlemechanismen in Nederlandse huizen. Geur speelt een belangrijke rol in zijn werk. In *Will I have to douche in Spain?* worden culturele mythes bevraagd via een speculatief parfum. Door middel van archiefonderzoek en Nederlandse iconografie onderzoekt Rocco Enzo ter Haar hoe familie, nationale identiteit en macht gevormd worden door illusies van zuiverheid en normalisering.

COLLECTIE VERRIJKT

Schenken en aankopen uit 2025

Tentoonstelling in het Nationaal Glasmuseum te Leerdam

t/m 15 november 2026

Het Nationaal Glasmuseum breidt haar collectie jaarlijks uit met bijzondere schenkingen en gerichte aankopen. Zo kan het museum het verhaal van glas steeds completer vertellen en verschillende invalshoeken belichten. Van kunstnijverheid tot beeldende kunst, vervaardigd met diverse technieken en uit verschillende perioden. Iedere toevoeging draagt bij aan een rijker en veelzijdiger beeld van glas door de tijd heen.

STILTE IN DE STORM

Tentoonstelling in Museum Voorlinden te Wassenaar

t/m 17 mei 2026

Wie de storm wil trotseren, moet haar oog binnenstappen – terugkomen tot de kern, de plek waar stilte heerst en helderheid ontstaat. Dat is precies wat de collectietentoonstelling *Stilte in de storm* van Voorlinden biedt: een moment van bezinning in een wervelende wereld. In de tentoonstelling tonen kunstenaars als Anish Kapoor, Marina Abramović, Massimo Bartolini en Arturo Hernández Alcázar dat stilte een bron van kracht is – en een zacht, standvastig antwoord kan bieden op de storm die ons omringt.

‘In een wereld vol afleiding is het een uitdaging om de tijd te nemen om contact te maken met onszelf en met anderen’, zegt Marina Abramović. De performancekunstenaar bedacht daarom *Counting the Rice*, een werk dat onderdeel is van de collectietentoonstelling *Stilte in de storm* van Voorlinden. Daarbij worden bezoekers uitgenodigd om een uur lang, met noise-cancelling koptelefoon op, rijstkorrels en linzen te tellen. Daarmee ontwikkel je volgens Abramović uithoudingsvermogen, concentratie, waarneming, zelfbeheersing en wilskracht. Het is een oefening in stilte, midden in het museum en omringd door anderen, waarbij je volledig op jezelf wordt teruggeworpen. Het werk belichaamt waar de tentoonstelling *Stilte in de storm* voor staat; in onstuimige tijden maakt stilte en aandacht je veerkrachtiger.

Met een zorgvuldige selectie uit de eigen collectie stippelt Voorlinden in de *Stilte in de storm* een route uit die leidt tot meer verbinding: met jezelf, met de ander, met wat werkelijk van waarde is. De tentoonstelling start met de installatie *Black Kites (Bird of ill omen)* van Arturo Hernández Alcázar uit 2010-2012, waarin een zwerm onheilspellende zwarte vliegers in de lucht wordt stilgezet. Aan hun voeten

brokstukken uit het verleden. Het pulserende leven is nooit ver weg; Massimo Bartolini biedt met *Conveyance* (2024), een waterbassin waarin een golf als een hartslag voortdurend wordt opgepompt, een hypnotiserende aanzet tot meditatie.

Voordat Philip Vermeulen de storm weer aanzwengelt met zijn kinetische compositie *10 Meters of Sound* (2014-2025), kom je in de nieuwe collectietentoonstelling eerst langs de verwachtingsvolle, ‘zwangere’ muur *Pregnant white within me* (2022) van Anish Kapoor en een droomachtige installatie van het kunstenaarsduo Elmgreen & Dragset; met *L'Addition* (2025) zoeken zij de stilte op van een eenzame wandelaar in een oneindige sneeuwvlakte. *Stilte in de storm* brengt bovendien werk van Arcangelo Sassolino, Olafur Eliasson, Lee Bae en Josiah McElheny. Bij de tentoonstelling verschijnt ook een catalogus met daarin bijdragen van de Koreaans-Duitse filosoof en schrijver Byung-Chul Han en de Vlaamse cultuurjournalist en stilte-expert Virginie Platteau en werk van Peter Verhelst.

CLAIRE TABOURET

Tentoonstelling in Museum Voorlinden te Wassenaar
t/m 25 mei 2026

Voorlinden brengt begin 2026 het eerste groots museale overzicht van het werk van Claire Tabouret (1981). Met haar vloeiende, bijna vloeibare penseelstreken en uitgesproken kleurenpalet laat de Franse kunstenaar figuren oplossen op doek. In haar solotentoonstelling voert ze je mee naar een wereld waarin de schilderkunst haar eigen grenzen overstijgt en de dialoog aangaat met sculptuur.

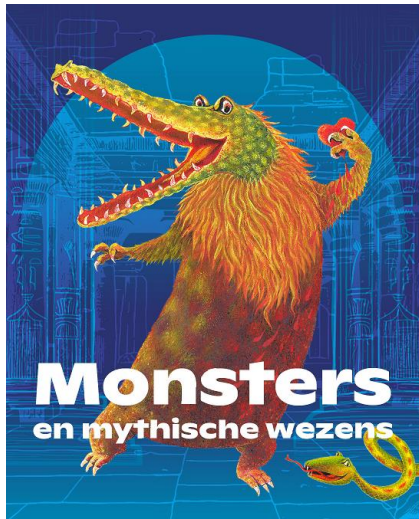
In haar schilderijen en sculpturen onderzoekt Claire Tabouret de complexiteit van menselijke emoties en relaties. Ze richt zich daarbij op thema's als identiteit en de raadselachtige fases van kindertijd en adolescentie, op het individu en op groepen mensen. Haar werk zit vol verwijzingen naar de kunstgeschiedenis, waarin ze haar eigen pad uitstippelt. Daarbij rekt ze de grenzen op van de schilderkunst door ongewone materialen te beschilderen, zoals nepbont en lagen stof. Voorlinden presenteert een zorgvuldige selectie schilderijen en sculpturen uit de afgelopen tien jaar van haar carrière. Daarin ontdek je hoe Claire zich artistiek ontwikkelt, voortdurend vernieuwt en de grenzen van de schilderkunst steeds verder oprekt.

Voor Claire Tabouret én Voorlinden is 2026 een bijzonder jaar; naast deze omvangrijke tentoonstelling in Wassenaar – dat in 2026 haar tiende verjaardag viert – wordt volgend jaar ook de installatie van haar ramen voor de Notre-Dame van Parijs onthuld. De afgelopen jaren is de ster van Claire rijzende; internationaal oogst ze veel lof en haar werk is opgenomen in diverse museale collecties, waaronder het Los Angeles County Museum of Art, het Musée des Beaux-Arts de Montréal en het Pérez Art Museum Miami. Bij Voorlinden krijgt ze haar eerste solotentoonstelling in Nederland. Claire is geboren in Frankrijk, woonde 10 jaar in Los Angeles en is recent teruggekeerd naar Frankrijk.

EEN MONSTERLIJK MUSEUMAVONTUUR

Kinderepositie in het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden

t/m 3 januari 2027

Honderd jaar geleden brak er grote paniek uit in het museum. Op een nacht kwamen stenen beelden van monsters en mythische wezens plotseling tot leven! Vleugels klapwiekten door de lucht, scherpe tanden glinsterden, reuzenvoeten deden de grond trillen en slangenstaarten kronkelden tussen de vitrines door. Wat een nachtmerrie! De museum-directeur besloot tot een drastische maatregel: de zaal werd gesloten en de deur dichtgemetseld. Jaren verstreken en langzamerhand vergat iedereen wat er was gebeurd. Totdat laatst bouwvakkers per ongeluk de muur naar de geheime monsterzaal sloopten. De wezens zitten er nog steeds verborgen... Durf jij naar binnen te gaan?

Gruwelijk of geweldig? Griezellig of grappig? In deze tentoonstelling sta je oog in oog met de tofste monsters en mythische wezens uit de oudheid. Een reuzenslang, mannen met een vissenlijf, een vrouw met

slangen als haren en een gevleugeld paard: ze hebben allemaal hun eigen verhaal en bijzondere superkracht. Je ziet ze op de prachtige tekeningen van Alice Hoogstad, maar ook op eeuwenoude voorwerpen uit de oudheid

Je kunt het je vast wel voorstellen: na honderd jaar verborgen te hebben gezeten, zijn de mythische wezens een beetje verveeld en chagrijnig. Maak jij ze weer vrolijk? Los puzzels op, kraak raadsels en voer spannende opdrachten uit om de monsters en mythische wezens te helpen. Weeg je hart op de weegschaal van Ammit, kijk door het reuzenoog van de Cycloop en help Anzu om het geheime tablet te vinden. Benieuwd welke monsters en mythische wezens je nog meer tegenkomt?

In verhalen uit de oudheid (mythes) komen veel bijzondere wezens voor. Ze bewaken geheime plaatsen, bieden magische hulp of brengen de wereld juist in gevaar. De verhalen gaan vaak over de veel 'saaiere' helden, die slinkse manieren vinden om de mythische wezens om de tuin te leiden. Maar in deze expositie leer je juist de wezens zelf kennen: wie zijn ze, wat zijn hun krachten en waar worden ze blij van?

Illustrator [Alice Hoogstad](#) legde de monsters en mythische wezens vast in tien prachtige met de hand getekende portretten. Schrijfster [Clinty Thuijls](#) schreef speciaal voor deze tentoonstelling moderne verhalen over de eeuwenoude wezens. Ze laat zien dat ze meer op ons lijken dan je misschien zou denken.

LET OP: vanwege werkzaamheden in de aangrenzende zalen is de tentoonstelling tijdelijk gesloten van 16 maart t/m 23 april 2026.

TAS TEPELER: OP REIS DOOR EEN PREHISTORISCH LANDSCHAP

KLleine fototentoonstelling in het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden

t/m eind februari 2026

Het zijn de oudste door de mens gemaakte monumenten ter wereld: *Taş Tepeler*, de verzamelnaam voor vijftien archeologische heuvels in Zuidoost-Turkije rond de stad Şanlıurfa. In de heuvels zijn vanaf 1995 resten van enorme gebouwen gevonden, gemaakt tussen 9500 en 7000 v.Chr. Deze sporen geven een heel ander beeld van de prehistorie in het Midden-Oosten dan werd aangenomen. Journalisten Joost Vermeulen en Servaas Neijens trok-

ken door het gebied en legden de idyllische heuvelslandschappen en unieke bouwwerken vast. In deze kleine fototentoonstelling nemen zij u mee op reis, langs de hoogtepunten van Taş Tepeler.

De heuvels van Taş Tepeler zijn niet op natuurlijke wijze ontstaan, maar werden gevormd door een combinatie van eeuwenlange bewoning en latere ruïnevorming, geholpen door wind en tijd. Sinds 1995 worden de heuvels door archeologen onderzocht. Aanvankelijk gebeurde dat door het Duitse Archeologische Instituut (DAI), maar inmiddels is het een samenwerkingsverband van DAI met Turkse en internationale archeologen. Ze vonden onder meer imposante gebouwen, met op pilaren afgebeelde dieren, mensen en symbolen. Waar deze thema's precies naar verwijzen, is vooralsnog een raadsel. Maar ze verraden wel een complexe wereld vol verhalen en rituelen.

Tussen 10.000 en 8.000 v.Chr. leefden de meeste mensen in deze regio als jagers en verzamelaars, maar ze gingen langzaam steeds vaker op vaste plekken wonen. Tegelijkertijd werden ze steeds handiger in het aanpassen van de natuur: landbouw en veeteelt ontstonden. Met beperkte middelen waren de bewoners van het gebied in staat zich te verenigen en samen monumentale bouwwerken op te richten. De opgravingen van Taş Tepeler tonen een wereld waarin samenwerking, geloof en ritueel al een grote rol speelden. Ze vertellen het verhaal van de eerste dorpsgemeenschappen en hoe mensen hun plek in de wereld probeerden te begrijpen.

ALKMAAR IN BEELD - DOOR DE LENS VAN TOEN EN NU

Tentoonstelling in Stedelijk Museum Alkmaar te Alkmaar

t/m 29 maart 2026

Man met hondje en envelop op de Zijdam ter hoogte van de Appelsteegbrug. "Henk Jonker, 1954, Collectie RAA"

Stedelijk Museum Alkmaar toont de tentoonstelling *Alkmaar in Beeld: door de lens van toen en nu*. Iconische zwart-witfoto's van de gerenommeerde fotografen Maria Austria, Eva Besnyö, Henk Jonker en Ad Windig uit de jaren vijftig worden daarin voor het eerst sinds hun ontstaan opnieuw getoond.

Daarnaast presenteert het museum nieuw werk van de hedendaagse fotograaf

Jonne Lucia, die zich liet inspireren door haar voorgangers en het Alkmaar van nu vastlegde. Het resultaat is een bijzondere visuele ontmoeting tussen verleden en heden.

De stad in de jaren vijftig

In 1954 vierde Alkmaar haar 700-jarig bestaan. Ter gelegenheid daarvan kreeg een groep jonge, talentvolle fotografen de opdracht om de stad vast te leggen. Onder hen bevonden zich Maria Austria, Eva Besnyö, Henk Jonker en Ad Windig. Zij legden niet alleen de feestelijkheden vast, maar ook het dagelijks leven, de mensen en de veranderingen in de stad. Het resultaat: honderden zwart-witfoto's die Alkmaar tonen in alle seizoenen en sferen. Na publicatie in een fotoboek verdwenen veel van deze beelden in de archieven. Met *Alkmaar in Beeld* laten we inwoners en bezoekers van de stad opnieuw kennismaken met deze bijzondere foto's.

Een dialoog tussen generaties

Net als in het oorspronkelijke fotoboek zijn de beelden in de tentoonstelling verdeeld over thema's als werk, kinderen, straatleven, feesten en markten. Geïnspireerd door deze thema's en het werk van haar voorgangers, laat Jonne Lucia zien wat er in de stad is veranderd – en wat nog altijd hetzelfde is gebleven. De confrontatie tussen de foto's van toen en de beelden van nu levert een fascinerende blik op Alkmaar op.

De Jonge Lichting: Alkmaar door de ogen van jongeren

De jongerenafdeling van het museum, De Jonge Lichting, kreeg een speciale opdracht: zij roepen Alkmaarders op om zich te laten inspireren door de tentoonstelling en eigen foto's van de stad in te sturen. De ingezonden beelden worden door De Jonge Lichting gecureerd en op eigentijdse wijze in de tentoonstelling geïntegreerd. Zo krijgt *Alkmaar in Beeld* een dynamische, groeiende component waarin diverse generaties hun eigen perspectief toevoegen aan het verhaal van de stad.

MARC RUYGROK - SOLO. LETTERS WORDEN BEELDEN

Tentoonstelling in Stedelijk Museum Alkmaar te Alkmaar

t/m 29 maart 2026

Beeldend kunstenaar Marc Ruygrok (1953) groeide op naast het atelier van zijn grootvader, beeldhouwer Albert Termote. Als autodidact ontwikkelde hij een geheel eigen, hedendaagse vormentaal waarin letters en beeld smelten.

Ruygrok werkt altijd met tekst en driedimensionaliteit. Daarmee houdt hij zich bezig met zowel typografie als beeldhouwkunst en voelt zich het prettigst op het snijvlak van kunstvormen. Zijn beeldtaal kenmerkt zich door geometrische eenvoud – cirkels, bollen en kubussen – en door een bewuste dialoog tussen tekstuele betekenis en ruimtelijke vorm. Hij werkt veel in de openbare ruimte: kunstwerken die specifiek zijn voor een plek en tegelijk meerdere betekenislagen oproepen. Bekend is bijvoorbeeld zijn “gasmolecuul” langs de A7, dat laat zien dat kunst niet alleen binnen museummuren thuishoort, maar ook voor het dagelijks leven een toevoeging is.

De kunstwerken die hij voor de 21ste-eeuwse wijk Vroonmeer in Alkmaar maakte, vormen de aanleiding voor deze tentoonstelling. *Letters worden Beelden* toont een selectie van Ruygroks veelzijdige werk, van intieme teke-

nningen tot driedimensionale beelden. Een tentoonstelling vol taal, ritme en verwondering, waarin je ervaart hoe letters kunnen bewegen, waken en tot leven komen.

Een bezoek aan deze tentoonstelling biedt een zeldzame kans om het werk van Marc Ruygrok in zijn volle breedte te zien.

ROB CERNEUS - DE BEEMSTER BEELDEN

Tentoonstelling in het Purmerends Museum te Purmerend

van 13 februari 2026 t/m 26 april 2026

Beeldend kunstenaar Rob Cerneus combineert klassieke beeldhouwkunst met een sterke verbondenheid met zijn omgeving. Voor *De Beemster Beelden* verbeeldt hij de essentie van het landschap en de gemeenschap, waarbij monumentale vormen en symbolische details verwijzen naar de rijke cultuurhistorie van de Droogmakerij de Beemster. De tentoonstelling in het Purmerends Museum toont de tekeningen en schilderijen die Rob Cerneus maakte ter voorbereiding op de totstandkoming van de twee monumentale sculpturen in de Beemster. Rob Cerneus is een veelzijdig beeldend kunstenaar met diepe wortels in de klassieke

beeldhouwkunst. In zijn werk zoekt hij steeds de verbinding met de omgeving en de mensen die daarin leven. Zijn benadering is ambachtelijk én reflectief: hij ziet beeldhouwen en tekenen als onlosmakelijk met elkaar verbonden disciplines. Zijn tekeningen fungeren niet alleen als studies voor zijn sculpturen, maar ook als autonome kunstwerken met een eigen zeggingskracht. Cerneus volgde zijn opleiding aan de

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, waar hij werd opgeleid tot eerstegraads docent beeldende kunst en autonoom kunstenaar in de disciplines beeldhouwen en tekenen.

De *Beemster Beelden* zijn gerealiseerd in opdracht van De Beemster Compagnie, een samenwerking tussen gebiedsontwikkelaar BPD | Bouwfonds Gebiedsontwikkeling en de gemeente Purmerend. De kunstwerken maken deel uit van het nieuwbouwplan *De Keyser* in Middenbeemster. Bewoners en lokale organisaties droegen actief bij aan de totstandkoming van het project, waardoor de beelden een sterke lokale verankering kregen. De beelden werden eind 2025 onthuld bij de oplevering van de nieuwe woonwijk én ter afsluiting van het jubileumjaar *25 jaar UNESCO Werelderfgoed Droogmakerij de Beemster*.

Over zijn werk zegt Rob Cerneus:

'Het gaat voor mij als beeldhouwer om het weghalen van nutteloze lagen, tot je bij het verhaal komt dat ons allemaal aangaat. De cultuurhistorische waarden van de Beemster terugbrengen naar de essentie.'

De monumentale stalen kubussen verwijzen naar het karakteristieke vierkante verkavelingspatroon van het Beemsterlandschap. De bronzen aardappel en peer symboliseren de vruchtbare grond en de rijke landbouwgeschiedenis, terwijl de bronzen handen die een kaas dragen staan voor de gemeenschap en haar onderlinge zorg.

MENS EN NATUUR

Tentoonstelling in Japan Museum SieboldHuis te Leiden

t/m 30 augustus 2026

Japanmuseum SieboldHuis toont in de Panoramakamer een nieuwe selectie netsuke, met als thema 'mens en natuur'. Deze 18e- en 19e-eeuwse miniatuursnijwerken laten zien hoe mens en dier in fabels, oude verhalen en het taoïsme vaak nauw met elkaar verbonden waren. De presentatie toont 31 werken uit de prachtige schenking van 280 netsuke (gordelknopen) van mevrouw E.Y. de Koster en mevrouw G. Zellentin. De schenking bestaat uit een uitzonderlijke verzameling van authentieke snijkunst: van planten en dieren tot boeddhistische en taoïstische godheden, en van ambachtslui en Hollanders tot figuren uit de Japanse en Chinese literatuur. Deze schenking maakt nu het grootste deel

uit van de SieboldHuis netsuke-collectie.

In de Edo-periode (1603-1868) droegen de mensen kimono's. Deze hebben geen zakken, dus waar konden zij hun spullen laten? De oplossing was een netsuke (gordelknoop): men bond zijn attributen vast aan koorden, haalde die vervolgens over de brede stoffen ceintuur (obi) heen en knoopte ze tot slot vast aan de netsuke. Hoewel ze oorspronkelijk bedoeld waren als simpele, praktische voorwerpen, groeiden ze al snel uit tot modeobjecten.

Ook toont het museum een prachtige foto van de Nederlandse fotografe Charlotte Dumas: het meisje Yu-zu te zien op haar paard Urara, een inheemse Japanse paardensoort. Deze foto was in 2018 te zien in haar tentoonstelling *Het Paard in de Kalebas* in het SieboldHuis en is door haar aan ons geschonken.

ATELIER MONDRIAAN / WERK IN UITVOERING

Tentoonstelling in Villa Mondriaan te Winterswijk

t/m 3 mei 2026

Villa Mondriaan verandert in levend atelier voor zes kunstenaars.

Deze November opent Museum Villa Mondriaan de deuren van de historische villa voor een bijzondere tentoonstelling: Atelier Mondriaan | Werk in uitvoering. De villa wordt tijdelijk atelier en expositieruimte tegelijk. Zes kunstenaars werken er, in wisselende tweetallen, telkens twee maanden lang, midden in de kamers waar ook Piet Mondriaan zijn eerste stappen zette als kunstenaar.

In plaats van alleen het eindresultaat, zien bezoekers hier het volledige maakproces: de eerste schetsen, experimenten, twijfels en onverwachte wendingen worden allemaal zichtbaar. Iedere twee maanden verandert de villa in een nieuwe, persoonlijke werkruimte, ingericht naar de hand van de kunstenaars zelf. Zo ontstaat een omgeving die voortdurend in beweging is en steeds opnieuw uitnodigt tot ontdekking.

Juist deze open structuur nodigt uit tot ontmoeting en dialoog. Bezoekers stappen letterlijk het atelier binnen en ervaren van dichtbij hoe ideeën groeien, keuzes worden gemaakt en kunst vorm krijgt. Het is een unieke kans om niet alleen toeschouwer te zijn, maar onderdeel van het creatieve proces, een blik achter de schermen die normaal verborgen blijft.

Met Atelier Mondriaan laat het museum zien dat kunst niet alleen gaat om het eindpunt, maar om de reis ernaartoe. Het scheidt een bijzondere band tussen maker en publiek, waarin nieuwsgierigheid en uitwisseling centraal staan.

ISAAC ISRAELS. IN DE BAN VAN VAN GOGH

Tentoonstelling in Museum De Mesdag Collectie te 's-Gravenhage

van 20 februari 2026 t/m 7 juni 2026

Tussen 1895 en 1897 ontwikkelden Isaac Israëls en Jo van Gogh-Bonger (erfgoedbewaker en schoonzus van Vincent van Gogh) een innige vriendschap.

Israëls raakte diep geïnspireerd door Van Goghs werk en verwerkte iconen zoals *Zonnebloemen*, *De slaapkamer* en *Het Gele Huis (De straat)* in minstens zeventien van zijn eigen schilderijen. Hij bedacht het toepasselijke werkwoord 'vincenten' om het maken van deze specifieke schilderijen te omschrijven. Voor deze doeken leende Van Gogh-Bonger hem meerdere topstukken uit de nalatenschap.

In de tentoonstelling *Isaac Israëls. In de ban van Van Gogh* kun je tien van Israëls' schilderijen met Van Goghs in de achtergrond bekijken, samen met portretten van Jo en haar zoontje Vincent (het neefje van Van Gogh).

Daarnaast is er een selectie te zien uit ruim honderd brieven die Israëls aan Jo schreef. Deze brieven zitten vol humor, verlangen en reflecties op kunst, liefde en vriendschap. Het is een zeldzaam inkijkje in hun persoonlijke wereld. Van deze brieven is een digitale uitgave

gemaakt door Hans Luijten, senior onderzoeker bij het Van Gogh Museum en specialist in de correspondentie van de familie Van Gogh.

Deze tentoonstelling is eerst van 12 september 2025 t/m 25 januari 2026 te zien in het Van Gogh Museum. Daarna zal de tentoonstelling in De Mesdag Collectie te zien zijn van 20 februari t/m 7 juni 2026.

MARIT TÖRNQVIST : VERBORGEN VERHALEN

Tentoonstelling in Museum Kranenburgh te Bergen (NH)

t/m 10 mei 2026

Poëtische, sprookjesachtige en prikkelende illustraties van Marit Törnqvist. Museum Kranenburgh organiseert een tentoonstelling met werken uit het oeuvre van Marit Törnqvist. In de tentoonstelling zijn tekeningen te zien die Marit Törnqvist (Zweden, 1964) gedurende 37 jaar kunstenaarschap maakte. De illustraties zijn poëtisch, sprookjesachtig en prikkelend voor de fantasie. Vanwege haar unieke en dromerige beeldtaal waarmee ze grote thema's behandelt is Törnqvist's werk uitermate geschikt voor een educatieve tentoonstelling voor alle leeftijden. In de tentoonstelling wordt speciale aandacht gevraagd voor de manier van werken van de illustrator, onder andere door het publiek uit te nodigen om zelf mee te tekenen.

VAN BAUHAUS NAAR MEKKA

Tentoonstelling in het Design Museum te 's-Hertogenbosch

t/m 5 april 2026

In de tentoonstelling *Van Bauhaus naar Mekka* leer je de fascinerende architect Dr. Mahmoud Bodo Rasch kennen. Geboren in een Duits kunstenaarsgezin en na het volgen van een architectuurstudie, leek hij voorbestemd om de modernistische ideeën van het naoorlogse Europa te gaan volgen. Maar hij maakte een andere keuze: hij bekeerde zich tot de islam en werd één van de belangrijkste architecten van de islamitische religieuze wereld. Zijn ontwerpen voor de hadj (de islamitische pelgrimstocht) in Mekka en Medina zijn wereldberoemd, maar hijzelf bleef onbekend. In deze tentoonstelling zie je meer dan 200 maquettes, tekeningen, foto's en andere objecten van de hand van Rasch. Daarnaast zie je werk van jonge ontwerpers uit het Midden-Oosten. Zo ontdek je dat de tegenstelling tussen het Europese modernisme en de islamitische wereld lang niet zo groot is als vaak wordt gedacht.

De tentoonstelling *Van Bauhaus naar Mekka* gaat over het levenswerk van architect Dr. Mahmoud Bodo Rasch (1943). Zijn vader en oom waren Bauhausarchitecten (Bodo sr, 1903-1995, en Heinz Rasch, 1902-1996) en zijn moeder was een gevierd schilder en illustrator (Lilo Rasch-Naegele, 1914-1978). Rasch studeerde architectuur en ging werken bij de beroemde architect voor lichtgewichtconstructies, Frei Otto (1925 – 2015). Otto en Rasch experimenteerden op verschillende manieren met het maken van maquettes. Zij lieten zich zeer inspireren door de natuur en zochten daar naar vormen die gebruikt konden worden in de architectuur. Wereldberoemd zijn hun met zeepsop ontworpen architectonische overspanningen. Tijdens een gastdocentschap in de VS raakte Rasch in 1974 betrokken bij een stedenbouwcompetitie voor een enorme tentstad in Mina, Saoedi-Arabië. Hij bekeerde zich tot de islam en richtte samen met vriend Sami Angawi, The Hajj Research Center (HRC) op. Daarmee keek hij naar de jaarlijkse hadj (pelgrimstocht) in Mekka door de bril van stedenbouwkundig ontwerp en probeerde hij zijn ideeën over *Leichtbau*, opgedaan bij Frei Otto, hierop toe te passen.

Binnen de islam is de hadj één van de vijf pijlers van het geloof. Jaarlijks nemen er zo'n 2 miljoen pelgrims aan deel. Rasch verwierf grote bekendheid met het maken van enorme zelf-ontvouwende parasols

in de stad Medina. Deze parasols beschermen de pelgrims tegen de brandende zon. Naast verdrukking is dit één van de belangrijkste doodsoorzaken tijdens de hadj. Wat Rasch' werk bijzonder maakt, is dat hij functioneel ontwerpt voor een spirituele praktijk. Hij was een van de eersten die de hadj in kaart bracht als een ontwerpogave. Deze manier van kijken naar de hadj laat de bezoeker allerlei aardse overwegingen en besluiten zien voor een hemels project.

In Europa is Rasch opmerkelijk genoeg niet zo bekend. Daar wil Design Museum Den Bosch verandering in brengen, want zijn werk biedt een uitgelezen kans om de hedendaagse wereld van design, architectuur en levensbeschouwing te onderzoeken. Het leven en werk van Rasch bevragen wat over het algemeen in Europa gezien wordt als moderniteit. In de tentoonstelling ontdek je op welke manier één van de grootste sociale fenomenen als de hadj in sterke mate verband houdt met design. Design, evenals levensbeschouwing, grijpt namelijk in in de levens van mensen en geeft deze levens letterlijk vorm. Deze tentoonstelling laat met het levenswerk van Rasch zien hoe meerdere werelden worden verenigd, het Bauhaus van zijn familie, de wereld van de op de natuur geïnspireerde Leichtbau van zijn leermeester Frei Otto en de islamitische architectuur en vormgeving. Kortom, alle componenten die onlosmakelijk verbonden zijn met zijn werk en de werkwijze.

In het laatste deel van de tentoonstelling is een selectie van werken te zien van jonge ontwerpers uit West-Azië en Noord-Afrika. Net als Rasch spelen zij met de spanning tussen traditie en modernisering. En net als Rasch laten zij zien dat die vermeende tegenstelling een mooie bron van inspiratie kan zijn, en juist leidt tot een nieuwe (beeld)taal, die op een eigentijdse manier oude culturen weer zeggingskracht geeft. Je ziet hier werk van o.a. Siba Sahabi, Dina Lebbar, Hakim el Amrani, Amina Zemouli en Anisa Nachett.

EKWC@PRINCESSEHOF: LINDA SWANSON. MINERAL BLOOM

Tentoonstelling in Keramiëkmuseum Princessehof te Leeuwarden

t/m 14 juni 2026

EKWC@PRINCESSEHOF

Elk jaar krijgen zo'n zestig kunstenaars de kans om te werken in het Europees Keramisch Werkcentrum in Oisterwijk. Als 'artists-in-residence' kunnen zij er twaalf weken lang volop experimenteren met keramiek. Het Princessehof toont jaarlijks het werk van een of twee van deze kunstenaars. Het EKWC wil de ontwikkeling van keramiek in beeldende kunst, design en architectuur stimuleren. Keramiëkmuseum Princessehof presenteert de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van keramiek. Met deze presentaties slaan het EKWC en het Princessehof de handen ineen.

Keramiëkmuseum Princessehof presenteert de eerste solotentoonstelling van Linda Swanson (VS, 1967) op Nederlandse bodem. De kunstenaar houdt zich bezig met natuurlijke processen. Met haar werk onderzoekt Swanson het

samenspel tussen aarde, water en vuur. Licht materiaal wordt donker, zacht materiaal wordt hard, en vast materiaal begint te vloeien. In plaats van de processen te verklaren, nodigt Swanson bezoekers uit om te observeren en te ervaren. Zo herinnert ze ons eraan dat het universum een verbazingwekkende plek is.

Mensen willen alles kunnen verklaren. Maar hoewel we steeds meer leren, laat de wereld zich maar beperkt aan ons zien. Linda Swanson werkt in het gebied tussen wat we wel en wat we niet weten, zonder dat gat te willen dichten. Keramiek is een samenspel van de elementen. Waar aarde, water en vuur samenkomen, volgt soms een totaal onverwachte uitkomst. Dat maakt klei voor Swanson een ideaal medium om ons te verwonderen over de natuur, en de kracht van natuurlijke processen.

In de tentoonstelling zijn onder meer zeven werken uit haar serie *Spectres* (2020) te zien: 'keramische schilderijen' waarin ze experimenteert met glazuur, metaaloxiden, hitte en zwaartekracht. Alle zeven werken werden aangekocht met steun van het Mondriaan Fonds. In de installatie *Hortus* (2025) laat ze een laag van poedervormig klei langzaam van vorm veranderen onder invloed van water. Zo speelt Swanson met de natuurlijke cyclus van absorberen en verdampen.

Linda Swanson (VS, 1967) studeerde aan de Tekisui Workshop in Ashiya, Japan, na een Bachelor in Kunstgeschiedenis aan UC Santa Barbara, gevolgd door een Bachelor of Fine Arts in keramiek aan Cal State Long Beach en een Master of Fine Arts aan Alfred University. Sinds haar afstuderen in 2005 heeft ze lesgegeven aan Alfred University en het Kansas City Art Institute, en ze doceert momenteel aan Concordia University in Montreal.

Haar werken zijn tentoongesteld in de Verenigde Staten, Canada en Europa, met recente tentoonstellingen in het Musée National de Sèvres in Parijs, Galatea Contemporary Art in Boekarest, Art Paris met Galerie Maria Lund, het DePaul Museum in Chicago en het Milwaukee Art Museum.

MARINA ESHUIS. EEN LEVEN LANG VERZAMELEN

Tentoonstelling in Rijksmuseum Twenthe te Enschede
t/m 22 februari 2026

Wat begon met de aankoop van drie schilderijen van Jan Sluijters, groeide uit tot een van de mooiste particuliere collecties van Twente. Rijksmuseum Twenthe toont hoogtepunten uit de bijzondere verzameling moderne kunst die Marina Eshuis (1934–2024) in de loop van haar leven opbouwde. De Twentse verzamelaar liet een persoonlijke collectie na met werk van toonaangevende kunstenaars uit de twintigste eeuw. In november 2025 ontvingen Rijksmuseum Twenthe en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een bijzondere schenking moderne kunst uit de nalatenschap van de Twentse verzamelaar Marina Eshuis (1934–2024). Zij liet een persoonlijke collectie na met maar liefst 150 werken van toonaangevende kunstenaars uit de 20ste eeuw, onder wie Marc Chagall, Corneille, Lucebert en Theo Wolvecamp.

De basis voor de collectie werd gelegd in de jaren '40 met de aankoop van drie schilderijen van Jan Sluijters door de ouders van Marina. Dankzij hun dochter groeide de verzameling uit tot een van de mooiste privécollecties van Twente. In haar huis in Tubbergen leefde Marina letterlijk tussen de kunst: de wanden dichtbehangen met schilderijen en kleine sculpturen op tafels, kasten en dressoirs.

In deze presentatie zijn de hoogtepunten uit de verzameling te zien: de drie schilderijen van Sluifers waarmee het allemaal begon en zeven werken van de Belgische kunstenaar Roger Raveel, een van Marina's lievelingsschilders. In de komende jaren zal Rijksmuseum Twenthe regelmatig werken uit de collectie blijven tonen.

ENSCHEDÉ, VRIJPLAATS VOOR EXPERIMENT

Tentoonstelling in Rijksmuseum Twenthe te Enschede
t/m 8 maart 2026

Enschede. Vrijplaats voor experiment' is een eerbetoon aan 700 jaar stadsgeschiedenis, een plek die onlosmakelijk verbonden is met kunst.

Enschede ademt creativiteit: van kunstenaars tot eigenzinnige creatieve initiatieven. Enschede blijkt een vrijplaats voor experiment, waarbij er ruimte is voor nieuwe kunstvormen en kunstenaarsinitiatieven. Hoe kon juist hier zo'n vruchtbare voedingsbodem ontstaan voor kunst? Ligt het aan het DNA van de stad, aan de ligging buiten de Randstad, of is het misschien wel een unieke combinatie van omstandigheden? En welke rol speelden Rijksmuseum Twenthe en de Academie voor Kunst en Industrie (AKI) in deze ontwikkeling?

In het begin van de twintigste eeuw is Twente nog nauwelijks zichtbaar op de culturele kaart. Maar de industrialisatie, die de regio economisch op de kaart zet, brengt ook iets anders teweeg: een groeiende belangstelling voor kunst en cultuur. Wat begint bij de Oudheidkamer Twente, groeit uit tot de wens om kunst een volwaardige plek te geven in de regio. De opening van Rijksmuseum Twenthe in 1930 is daarin een cruciaal moment. Na de oorlog zoeken kunstenaars in Twente aansluiting bij de tijdgeest. Ze willen modern werken, experimenteren, andere vormen vinden. In diezelfde periode wordt ook kunstacademie AKI opgericht. De AKI zou uitgroeien tot een eigenzinnige en vooruitstrevende academie, waar kunstenaars met lef en verbeeldingskracht de grenzen van de kunst opzochten. Deze ontwikkelingen zorgen samen voor een klimaat waarin de kunst kan bloeien. Twente ontwikkelt zich tot een regio waar moderne kunst niet alleen wordt omarmd, maar ook een eigen signatuur krijgt: vrijgevochten en open voor het experiment.

De afstand tot de Randstad, vaak als een gemis gezien, blijkt ook een kans. Juist die ruimte, letterlijk en figuurlijk, maakt het mogelijk om vrij te denken en te experimenteren. Niet gebonden aan de gevestigde orde ontstaat hier een kunstwereld waarin verbeelding en eigenzinnigheid centraal staan.

Aan de hand van werken uit de collectie van Rijksmuseum Twenthe laat de tentoonstelling de artistieke ontwikkeling zien van de Tweede Wereldoorlog tot nu. Via diverse kunstwerken wordt het verhaal verteld van Enschede als kunststad, in het licht van historische gebeurtenissen.

In de tentoonstelling is werk te zien van Ben Akkerman, Marlies Appel, Frans Baake, Klaas Bernink, Wim te Broek, Jan Broeze, Jan Cremer, Marlene Dumas, Hans Ebeling Koning, Alphons Freijmuth, Rose Marie Gerritsen, Joris Geurts, Kees de Groot, Folkert Haanstra Jr., Folkert Haanstra Sr., Riemko Holtrop, Sipke Huismans, Wim Izaks, Arno Kramer, Reinier Lucassen, Bert Meinen, Frans Oosterhof, Pearl Perlmutter, Uwe Poth, Inge Reisberman, Ria Rettich, Jan Roeland, David Scheidler, Bill Spinhoven, Rik Timmers, Klaus Versteegen, Johan Visser, Eef de Weerd, Theo Wolvecamp, Ans Wortel.

BAS KOSTERS. MANY LOVING ARMS

Tentoonstelling in Rijksmuseum Twenthe te Enschede
van 14 februari 2026 t/m 7 juni 2026

Duik in het kleurrijke universum van Bas Kusters. In zijn eerste museale solotentoonstelling *Many Loving Arms* toont hij tien jaar aan eigenzinnig en autonoom werk – werk dat de grenzen opzoekt en ze overschrijdt.

Bas Kusters (Zutphen, 1977) brak door met opvallende modecollecties, maar heeft zich het afgelopen decennium ontwikkeld tot een veelzijdig beeldend kunstenaar. In textiel, tekeningen, grafiek en keramiek vertelt hij persoonlijke verhalen over eenzaamheid, geluk, vrijheid, seksualiteit en identiteit. Laag over laag, kleur op kleur. Altijd met

één drijvende kracht: het verlangen om je te verbinden met de ander.

De tentoonstelling én de publicatie (in samenwerking met Waanders Uitgevers) geven een rijk overzicht van zijn autonome werk van de afgelopen tien jaar.

De wereld van Bas Kosters in 2 hoofdstukken.

Het publiek wordt uitgenodigd om de wereld van Bas Kosters in volle breedte en gelaagdheid te ervaren – toegankelijk, indringend en actueel. Op 3 oktober 2025 opende in Dat Bolwerk in Zutphen de tentoonstelling *We Are All Here*, een uiterst persoonlijke tentoonstelling waarin Bas Kosters zijn zoektocht ontfaelt naar zijn eigen plek op zijn geboortegrond. De tentoonstelling bij Dat Bolwerk en die bij Rijksmuseum Twente vullen elkaar aan in perspectief en toon: van een persoonlijk en intiem verhaal in Zutphen tot een museaal overzicht in Enschede.

DE WERELDEN VAN JAN TOOROP

Tentoonstelling in het Singer Museum te Laren (NH)

t/m 10 mei 2026

Singer Laren presenteert *De werelden van Jan Toorop*. Met ruim tachtig topstukken – schilderijen, werken op papier, beelden en brieven – en verrassende combinaties met werk van tijdgenoten en navolgers biedt de tentoonstelling een nieuw perspectief op een van de belangrijkste en meest veelzijdige kunstenaars in Nederland rond 1900: Jan Toorop (1858–1928). De werelden van Jan Toorop laat voor het eerst zien hoe Toorop

zich zijn hele carrière expliciet en blijvend verhoudt tot zijn Javaanse en Chinese wortels.

Een wereldburger tussen culturen

Toorop verenigt verschillende culturele, sociale en geografische werelden in zich. Geboren op het Indonesische eiland Java, in de toenmalige kolonie Nederlands-Indië, groeit hij uit tot een grenzeloze wereldburger die in elke nieuwe omgeving een netwerk van gelijkgestemden om zich heen weet te verzamelen. Zijn jeugd op Java en Bangka vormt een belangrijke voedingsbodem voor zijn verbeelding en opent hem al vroeg voor diverse culturele invloeden. Ook de ontmoetingen met Chinese arbeidsmigranten op Bangka laten een blijvend spoor na in zijn denken en beeldtaal. Zelf vat hij dit treffend samen: *'Indië heeft heel véél voor mij betekend. Indië kan niet uit mij worden weggedacht. De grondslag van mijn werk is Oostersch.'*

Avant-garde en vernieuwer

Rond 1900 geldt Toorop als de meest avant-gardistische kunstenaar in Nederland. Hij absorbeert nieuwe stromingen in de Europese kunst, zoals pointillisme en art nouveau, en geeft deze een geheel eigen vorm. Zijn werk wordt bewonderd in Laren, maar ook in Parijs, Wenen en Kopenhagen. Binnen de van oudsher conservatieve Nederlandse kunstwereld brengt Toorop vernieuwing, niet alleen door zijn eigen internationaal georiënteerde werk, maar ook door tentoonstellingen te organiseren met kunstenaars uit de Europese voorhoede. Geen wonder dat hij vaak in één adem wordt genoemd met Piet Mondriaan en Vincent van Gogh.

Een kunstenaar van kleur

Toorop is behalve een kunstenaar van formaat ook een koloniaal migrant en een man van kleur. Zijn Indo-Europese achtergrond en uiterlijk zijn voor tijdgenoten onmiskenbaar. Terwijl zijn succes groeit, wordt zijn identiteit in de kunstkritiek vaak verbonden met zowel fascinatie als racisme. In de loop van de tijd is Toorops afkomst naar de achtergrond verdwenen: hij wordt herleid tot een 'witte' Nederlandse kunstenaar, terwijl juist zijn Javaanse en ook Chinese wortels (aan moederskant) sleutels vormen tot het begrijpen van zijn werk.

Een nieuw perspectief

De werelden van Jan Toorop geeft Toorop zijn ware identiteit terug. De tentoonstelling toont zijn werk naast dat van kunstenaars die hem inspireren, zoals James McNeill Whistler en Paul Gauguin, en kunst door jongeren die op hun beurt door Toorop worden geïnspireerd. Zo wordt zichtbaar dat Toorop geen ongrijpbare kameleon is, maar een kunstenaar die een unieke beeldtaal ontwikkelt waarin Europese moderne kunst en Javaanse (beeld)cultuur samenkomen.

De kruiswegstaties van St. Bernulphus

Uniek in *De werelden van Jan Toorop* is de presentatie van alle veertien kruiswegstaties, in bruikleen van de kerk van St. Bernulphus te Oosterbeek. Toorop maakte deze krijttekeningen (op paneel) in de jaren 1916-1919, waarin zijn verfijnde detailbehandeling en expressieve lijnen duidelijk zichtbaar zijn. Ze vormen daarmee een hoogtepunt in zijn katholieke oeuvre. Een kruiswegstatie is een schilderij of reliëf dat een scène uit de lijdensweg van Jezus verbeeldt. Samen vormen de veertien staties een devotionele reeks, bedoeld om stap voor stap de laatste levensfase van Christus te overdenken. De kruisweg van Toorop blijft bewaard doordat de werken in 1944 tijdens de Slag om Arnhem veilig in een kluis worden opgeborgen. Voor het eerst wordt deze complete reeks buiten de kerk getoond.

SUZANNE PERLMAN

Tentoonstelling in het Singer Museum te Laren (NH)
van 11 februari 2026 t/m 28 juni 2026

Begin 2026 wordt een tentoonstelling gewijd aan het werk van de Hongaars-Nederlandse kunstenaar Suzanne Perlman (1922-2020, geboren als Suzanne Sternberg). Perlman wordt geboren in een kunstzinnig gezin in Boedapest en trouwt op 17-jarige leeftijd met Henry Perlman, een Nederlandse graanhandelaar. Het koppel verhuist in 1939 naar Rotterdam, maar dit verblijf is van korte duur. In 1940 vluchten ze voor de nazi's naar Curaçao, waar Perlman uiteindelijk vijftig jaar blijft wonen. Daar maakt ze haar eerste expressionistische landschappen en portretten. Op het eiland ontwikkelt ze een eigen stijl, gekenmerkt door een gedurfd en levendig kleurgebruik en expressionistische schildertoets. Perlman is vooral geïnteresseerd in het dagelijkse leven en werk van de mensen op straat. Veelvuldig schildert ze de Curaçaose bevolking om haar heen, vrouwen die hun kleding wassen, straatverkopers en dan-

sers, maar ook naaktportretten. Met haar schilderijen hoopt ze haar 'liefde en respect voor de mensen van het eiland' uit te drukken, aldus Perlman.

In de jaren vijftig en zestig ontwikkelt ze haar stijl verder. Ze studeert aan de Art Student League onder Sidney Gross en aan het Instituto Allende in Mexico. Daarnaast volgt ze 1961 en 1963 lessen bij Oskar Kokoschka in Salzburg. In deze periode zijn abstract expressionistische invloeden duidelijk aanwezig in haar geabstraheerde schilderijen met krachtige kleurvlakken, veelal van vrouwelijk naakten. Na de dood van haar man in 1983 verhuist Perlman naar Londen waar ze lessen blijft volgen, ditmaal aan het Central St. Martins Art School. In 2009 wordt ze onderscheiden met de Officier in de Koninklijke Orde van Oranje Nassau voor haar verdiensten op het gebied van de kunst en cultuur op Curaçao. Tot aan haar dood in 2020 blijft ze schilderen in haar Londense atelier. Ze laat een groot oeuvre na, dat voor een groot deel nog geheel onbekend is.

Perlman ging als kunstenaar en vrouw haar eigen weg, koos volledig voor haar kunst en schilderde vanuit haar gevoel en compassie met haar omgeving. Singer Laren toont een diverse selectie van Perlmans oeuvre, van haar vroege expressionistische Curaçaose werken tot haar abstract expressionistische periode.

BLUE DOTS

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Amsterdam
t/m 15 maart 2026

José Maria Rodríguez-Acosta en Marie de Roode-Heijermans en een eerder bijna vergeten, maar momenteel gevierde naam als Nola Hatterman.

In 1951, in de schaduw van de Koude Oorlog, werd door de overheid een systeem ingevoerd dat musea verplichtte hun collecties te categoriseren voor evacuatie in tijden van oorlog. Door middel van 'evacuatiestippen' werd aangegeven welke werken als eerste gered moesten worden: rood stond voor 'zeer belangrijk', wit was 'belangrijk' en blauw 'minder belangrijk'. In deze tentoonstelling in de IMC-zaal staan de vergeten blauwe stippen centraal. Wat zegt het over een kunstwerk - en over ons - als een werk ooit als 'minder belangrijk' werd bestempeld? Met werken van bekende 19e-eeuwse kunstenaars als Jozef Israëls en Thérèse Schwartze, tot minder bekende namen als

PRIX DE ROME. BEELDENDE KUNST 2025

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Amsterdam
t/m 15 maart 2026

De Prix de Rome Beeldende Kunst 2025 tentoonstelling is te bezoeken in het Stedelijk Museum Amsterdam. Speciaal voor de tentoonstelling maakten genomineerden Fiona Lutjenhuis, Kevin Osepa, Thierry Oussou en Buhlebezwe Siwani nieuw werk. Op basis van dit nieuwe werk en het oeuvre van de kunstenaar zal de winnaar worden gekozen.

De vier genomineerden ontvingen een werkbudget om de afgelopen paar maanden nieuw werk te realiseren. Het resultaat is te zien in het Stedelijk Museum Amsterdam. Op basis hiervan kiest de jury de uiteindelijke winnaar. De jury let daarbij vooral op de manier waarop de kunstenaar nieuwe inzichten biedt in de beeldende kunst binnen het Koninkrijk der Nederlanden, en daarmee een waardevolle bijdrage levert aan de ontwikkeling ervan. De winnende kunstenaar ontvangt een geldbedrag van € 60.000.

Om tot deze shortlist te komen heeft de jury het afgelopen jaar tentoonstellingen bezocht en zo kunstenaars gescout. Volgens de jury bieden Lutjenhuis, Osepa, Oussou en Siwani ieder op eigen wijze een belofte voor de toekomst. Waar de één indruk maakte met een enkele imposante presentatie die direct impact had op het kunstenveld, overtuigde de ander juist door een grote diversiteit aan uitingen binnen verschillende presentaties. En waar één op heldere wijze stelling nam in een maatschappelijke kwestie, wist de ander vanuit een zeer persoonlijke ervaring te reflecteren op het menszijn. Wat volgens de jury alle vier de kandidaten met elkaar verbindt, is het hebben van een eigen beeldtaal en overtuigende insteek binnen het veelal nog jonge oeuvre.

BUHLEBEZWE SIWANI

Voor de Prix de Rome richt Buhlebezwe Siwani zich op het feit dat er in Nederland weinig historisch besef is over de diepgewortelde koloniale banden tussen Nederland en Zuid-Afrika, terwijl zij als zwarte Zuid-Afrikaanse vrouw dagelijks met deze Nederlandse geschiedenis te maken heeft. Met haar werk nodigt ze het publiek uit om deze koloniale geschiedenis onder ogen te zien.

Als Sangoma, een traditionele spirituele genezer, onderzoekt Buhlebezwe Siwani de relatie tussen voorouderlijke rituelen en het moderne leven in Zuid-Afrika. Haar eigen lichaam staat vaak centraal in haar performances, fotografie, sculpturen en installaties. Vanuit haar persoonlijke ervaring belicht ze sociaal-politieke thema's, zoals het zwarte vrouwenlichaam, koloniale geschiedenis, zwarte gemeenschappen en de spanningen en paradoxen van de hedendaagse samenleving.

De jury waardeert hoe Buhlebezwe Siwani in haar oeuvre politiek, biografie, spiritualiteit en verbeelding met elkaar weet te combineren. Haar werk, gericht op de patriarchale norm en de invloed daarvan op het zwarte vrouwelijke lichaam, omvat diverse verschijningsvormen en is tegelijkertijd consistent van kwaliteit. De jury waardeert de beeldende vertaling van de ervaringen van de kunstenaar binnen de Zuid-Afrikaanse context en de manier waarop zij daarmee een internationaal publiek aanspreekt.

KEVIN OSEPA

Voor de Prix de Rome richt Kevin Osepa zich op het verdwijnende ritueel van Ocho Dia, de achtdaagse rouwperiode na een begrafenis op zijn geboorte-eiland Curaçao. Met de installatie verbeeldt Osepa zowel individueel verlies als de collectieve tranen die worden gelaten vanwege het langzaam verdwijnen van deze traditie. De installatie kan gezien worden als onderdeel van een levend archief over het kwetsbare voortbestaan van Afro-Caribische rituelen.

Kevin Osepa is beeldend kunstenaar en filmmaker. In zijn werk staan Afro-Caribische spiritualiteit, identiteit en koloniale herinnering centraal, vaak benaderd vanuit een persoonlijk en queer perspectief. Met fotografie, video en installaties creëert hij werelden waarin onderdrukte kennis en rituelen opnieuw tot leven komen.

De jury prijst hoe Kevin Osepa via zijn unieke lens de gevolgen van kolonialisme niet alleen zichtbaar maakt, maar ook overstijgt. Zijn mystiek-realistische verhalen bieden een alternatief voor dominante westerse narratieven en beogen holistische eenheid. Daarmee weet de kunstenaar op indringende wijze te laveren tussen verschillende culturen en geschiedenissen. De jury vindt dat zijn gelaagde aanpak een diepgaand en vernieuwend oeuvre creëert.

FIONA LUTJENHUIS

Voor de Prix de Rome maakt Fiona Lutjenhuis een kosmische installatie waarin het poppenhuis uit haar jeugd centraal staat. Middels schilderijen vertelt ze het verhaal van de huisjesslak (St)Eve. Ondanks dat de slak al een huis op diens rug draagt, volgen we de zoektocht naar een thuis. Lutjenhuis neemt het publiek mee op een magische reis naar het poppenhuis.

Fiona Lutjenhuis heeft een multidisciplinaire praktijk die installaties, schilderijen, sculpturen en kunstenaarsboeken omvat. Opgegroeid in een sekte, leerde Lutjenhuis de wereld anders zien dan haar leeftijdsgenoten. Door dit verleden als onderwerp te nemen, onderzoekt de kunstenaar hoe overtuigingen en fantasieën, – van geheimzinnige genootschappen tot buitenaards leven – onze kijk op de werkelijkheid beïnvloeden.

Volgens de jury weet Fiona Lutjenhuis met haar fantasievolle en uitzonderlijke oeuvre op overtuigende wijze te komen tot een veelomvattende presentatie. De kunstenaar plaatst verschillende autobiografische gebeurtenissen op caleidoscopische wijze naast en door elkaar. In haar schilderijen is een groot ambachtelijk talent waarneembaar, maar tegelijkertijd weet het werk zich vrij en vol gemak te presenteren.

THIERRY OUSSOU

Met zijn werk voor de Prix de Rome reageert Thierry Oussou op de driehoekshandel die in de zestiende eeuw ontstond tussen Europa, Afrika en Amerika. Vanuit Benin werden tot slaaf gemaakten naar Amerika gebracht om grondstoffen zoals katoen te verbouwen en produceren. De opbrengst werd vervolgens naar Europa gebracht. Oussou verbindt verleden en heden door deze koloniale handelsroute te vervormen en de lijn tussen Afrika en Europa te sluiten.

Als conceptueel kunstenaar werkt Thierry Oussou met verschillende media om zijn verhalen te verbeelden. In zijn recente werk richt hij zich op beroepen die vaak gemarginaliseerd worden, zoals chauffeurs, bouwvakkers en katoenarbeiders. Hij onderzoekt onder welke omstandigheden zij werken, met als doel de invloed die zij hebben op de samenleving te benadrukken.

Thierry Oussou wordt gewaardeerd door de jury vanwege de gelaagdheid in het werk, de rijkheid van het oeuvre en de wijze waarop hij op speelse wijze vorm en context met elkaar laat versmelten. Zijn materiaalonderzoek is diepgaand. Hij transformeert materialen tot krachtige dragers van culturele betekenis en herinnering en werpt op deze manier nieuw licht op de geschiedenis van handel en uitbuiting. Dat zag de jury onder andere bij zijn indringende werken over katoen in het TextielMuseum in Tilburg.

De jury van de Prix de Rome Beeldende Kunst 2025 bestaat uit: Colin Huizing (zelfstandig curator), Imara Limon (hoofd conservatoren Amsterdam Museum), Rita Ouédraogo (co-founding curator Buro Stedelijk, onderzoeker en schrijver), Wilma Sütö (conservator moderne en hedendaagse kunst Dordrechts Museum), Joep Vossebeld (curator Odapark Venray en schrijver) en Eelco van der Lingen (directeur Mondriaan Fonds) als voorzitter zonder stemrecht.

De Prix de Rome is de stimuleringsprijs voor talentvolle beeldend kunstenaars uit Nederland en het Caribisch deel van het Koninkrijk. Het doel van de Prix de Rome is de ontwikkeling van bijzonder getalenteerde beeldend kunstenaars te stimuleren, hun zichtbaarheid te vergroten en daarmee het beeldende kunstveld te blijven actualiseren. De prijs wordt sinds 2012 georganiseerd en gefinancierd door het Mondriaan Fonds. Voor de tentoonstelling wordt samengewerkt met het Stedelijk Museum Amsterdam.

DANH VO

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Amsterdam
van 14 februari 2026 t/m 2 augustus 2026

Het Stedelijk Museum te Amsterdam presenteert een solotentoonstelling van conceptueel kunstenaar Danh Vo (geboren 1975, Vietnam; woont in Mexico-Stad en op zijn boerderij Güldenhof, ten noorden van Berlijn). Vo kreeg de afgelopen twee decennia lovende kritieken voor zijn tentoonstellingen, die een uniek gevoel voor ruimte en choreografie laten zien.

De kunstenaar neemt vaak contexten en situaties uit het leven en stelt die tentoon. Hij onderzoekt de vorming en ontbinding van machtsstructuren, zowel van individuen als van imperiums. In plaats

van eenzijdige verhalen te vertellen over daders en slachtoffers, laat hij zien hoe macht zich laat gelden, en zich manifesteert in plezier en pijn, verleiding en assimilatie. Vo onderzoekt in zijn installaties hoe ons leven en zelfbeeld worden gevormd door zowel de collectieve geschiedenis als persoonlijke ervaringen, en zo de veranderende aard van het hedendaagse leven belichamen. Voor deze tentoonstelling ontwikkelt Vo nieuw werk dat verder bouwt op zijn interesse in de werking van geschiedenis, religie, vrijheid en erotiek. De collectie van het Stedelijk omvat twee werken van de kunstenaar en in 2008 presenteerde het museum een van Vo's allereerste institutionele tentoonstellingen.

PRESENCE IN PROGRESS

Tentoonstelling in het Cuypershuis te Roermond
t/m 30 augustus 2026

Dertig jaar artistiek meesterschap komt samen in de solotentoonstelling 'Presence in Process – 30 Years of Art and Craft at Studio Claudy Jongstra' in het Cuypershuis in Roermond. Nooit eerder getoonde studies, kleine experimentele werken en unica uit Jongstra's archief blijven een belangrijke inspiratiebron voor de internationaal gerenommeerde kunstenaar en activist. Afstudeerstukken, de iconische jurk voor Viktor & Rolf, de gezamenlijke projecten met kunstenaar Marc Mulders en LOADS Collection, Guernica de la Ecología, Tangible Transformation I en

een nieuw werk dat speciaal voor deze tentoonstelling is gemaakt, geven samen een gelaagd en veelzijdig beeld van haar oeuvre.

In de voormalige kunstwerkplaatsen van ontwerper en architect Pierre Cuypers in het Cuypershuis in Roermond, de stad waar haar wortels liggen, maakt Claudy Jongstra haar missie, keuzes en de ontwikkeling in haar werk zichtbaar. De nadruk ligt op niet eerder getoonde materiaalproeven en experimenten, kleurkaarten en schetsen. Onderzoek naar eeuwenoude textieltechnieken zoals ajour en guipure, evenals het gebruik van natuurlijke materialen en pigmenten en experimenten met tactiliteit en textuur, weerspiegelen haar voortdurende zoektocht.

Jongstra's nieuwsgierigheid naar de vele mogelijkheden van het materiaal wol, innovatieve technieken en natuurlijke kleuren komen samen in haar creatieve visie. Elke onderzoeksfase leidt tot een nieuwe artistieke ontwikkeling en een verdieping in haar werk. De stappen die Jongstra tijdens die reis zet en de verrassende zijwegen die ze inslaat, resulteren in internationaal geprezen indrukwekkende wolgevilte kunstwerken en installaties. Twee hoogtepunten uit haar veelzijdige oeuvre: Guernica de la Ecología en Tangible Transformation I, zullen in het Cuypershuis te zien zijn.

De liefde voor textiel - met name de passie voor wol - is de rode draad in het werk van Claudy Jongstra. Roermond was ooit een bloeiende textielstad, waar het gebruik van wol en de teelt van de verfpant wede floreerden. Pierre Cuypers vervaardigde textiel voor kerkelijk gebruik, Claudy Jongstra begon haar carrière met theaterkostuums en recentelijk zette ze samen met haar zoon Jesk LOADS Collection op. Een label voor biodynamisch mode- en interieurtextiel als kritisch antwoord op de hedendaagse fast-fashionindustrie.

Er zijn duidelijk overeenkomsten tussen de manier waarop Cuypers als architect, materialenonderzoeker, ontwerper en kunstenaar oude ambachten en technieken herintroduceerde en de samenwerking met ambachtlieden stimuleerde en de uitgangspunten in de werkwijze en missie van Claudy Jongstra. Beiden delen een duurzame visie op een maatschappelijk relevant vraagstuk: een alternatieve toekomst gericht op een betere wereld als essentieel onderdeel van de kunstcreatie.

Rondom de expositie is een tuin aangelegd met inheemse verf- en medicinale planten, geïnspireerd op middeleeuwse kloostertuinen en is een aanvullend programma ontwikkeld met workshops, lezingen en debatten. Zo groeit de tentoonstelling uit tot een permanente, levendige plek waar kunst, natuur, ambacht en gemeenschap samenkomen en die inspireert tot een hernieuwde respectvolle omgang met onze aarde - een boodschap die stevig is geworteld in Jongstra's missie, oeuvre en werkwijze.

MISSEN ALS EEN RONDE VORM

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Schiedam

t/m 1 maart 2026

Ieder mens krijgt vroeg of laat te maken met verlies. Of het nu gaat om het verlies van een dierbare, huisdier of vaderland. Hoe ga je om met het gemis en hoe houd je je dierbaren dicht bij je? In de tentoonstelling *Missen als een ronde vorm*, geïnspireerd op het gelijknamige, lovend ontvangen boek van schrijver en curator Hanne Hagenaars, presenteert Stedelijk Museum Schiedam een bijzondere selectie kunstwerken van meer dan dertig (inter)nationale kunstenaars die gaan over verlies en doorleven, maar ook over houvast en levenskracht. Op inspirerende wijze worden bezoekers meegenomen langs indringende werken en verhalen van onder meer Aysen Kaptanoglu, Minne Kersten, Kevin Simón Mancera, Keetje Mans, Job Koelewijn, Berend Strik, Aline Thomassen, Efrat Zehavi en vele anderen. Kunstenaars met ieder hun eigen verhaal en persoonlijke ervaringen, en toch herkenbaar voor iedereen. De tentoonstelling brengt de kracht van kunst en verbeelding bij het omgaan met verlies bij een groter publiek voor het voetlicht. In het boek 'Missen als een ronde vorm' (2023) bespreekt Hanne Hagenaars aan de hand van kunstwerken hoe je er op verschillende manieren voor kan zorgen dat je iemand niet helemaal verliest en hoe je hem of haar – of jezelf – in leven kan houden. Tijdens het schrijven ontdekte ze dat het gemis van een geliefde makkelijker te dragen kan zijn als je voelt dat je onderdeel bent van een groter geheel, als je in méér gelooft dan 'niets' – bijvoorbeeld in een leven na de dood, een ziel, een God of een maatschappelijk ideaal om voor te vechten –. Spiritualiteit spon zich als een extra laag door het boek heen. Daarbij werd ze ook geraakt door hoe er in verschillende culturen wordt omgegaan met de dood.

Hanne heeft een fascinatie voor verloren herinneringen, ingegeven door de vroege dood van haar moeder. Ze was achttien jaar, net geslaagd voor de middelbare school en startklaar om het leven aan te gaan. De verpletterende stilte die volgde, doordat er binnen het gezin nauwelijks nog over haar moeder werd gesproken, leidde vele jaren later tot 'Missen als een ronde vorm'. Hanne: *“Nu ik een stuk ouder ben dan mijn moeder ooit is geworden, is er nog tijd om het tekort van de stilte goed te maken. Hier, alsjeblijft, een boek.”*

De tentoonstelling *Missen als een ronde vorm* is een vervolg op het boek, geen letterlijke vertaling. Ook is het geen sombere tentoonstelling; verdriet en pijn worden niet genegeerd, maar juist de levenskracht om met gemis om te kunnen gaan, speelt een belangrijke rol. Samen met het museum brengt Hanne kunstenaars bij elkaar die allemaal hun eigen verhaal hebben en kunst als taal gebruiken om ervaringen of herinneringen te verbeelden.

Zo loopt kunstenaar Marenne Welten (1959) al twintig jaar in gedachten door de kamers van haar ouderlijk huis. Specifiek de woonkamer, waarin haar moeder haar vertelde dat haar vader overleden was. Al twintig jaar lang vangt ze de herinneringen aan deze ruimte in haar schilderijen. Ze schildert de ruimte niet letterlijk na, maar het gevoel in de ruimte te zijn. Die woonkamer wordt daarmee een mentale ruimte waar ze naar terugkeert.

Job Koelewijn (1962) vervatte zijn herinneringen aan zijn vader in een opgestijfde oudemannenonderbroek. Een heel huiselijk en alledaags ding, dat toch gaat over iets groots. Het is de onderbroek die de vader van Koelewijn droeg op zijn sterfbed. Een stuk stof dat om zijn dode lichaam heeft gezeten en nu

als kunst wordt gepresenteerd. Dat maakt het tot meer dan alleen een onderbroek. Het is een intiem en bezielend beeld dat nu enkel nog als foto bestaat.

De Braziliaanse Teresa Margolles (1963) neemt in haar film 'Tela Bordada Sao Paulo' de moord op ten minste 125 transvrouwen in 2018 als uitgangspunt. Met de hulp van vrienden van één van de slachtoffers trekt de kunstenaar een stuk stof over de grond waar haar lichaam werd gevonden. Vervolgens maken nabestaanden en leden van de transgemeenschap er een borduurwerk op. De patronen verwijzen naar rouw en hoop. Het borduren is zo een verwerking van het drama, alsmede een daad van verzet en betekenis.

De uit Mongolië afkomstige kunstenaar Odonchimeg Davaadorj (1990) zinspeelt in haar werk op een wereld na de dood, maar dan een waarin de natuur, onzichtbare ecologische systemen en levende wezens weer harmonieus samenkomen. Zo verbeeldt ze een mens en een vogel in een symbiotische relatie, vanuit de vraag of er na de dood nog onderscheid gemaakt wordt in de manier waarop levende wezens zich tot elkaar verhouden?

In het werk van kunstenaar Aysen Kaptanoglu (1985) vliegen vogels in een weids en kleurrijk landschap. Zij verbeelden het overlijden van haar vader en zijn overgang naar het bovenaardse leven.

Hemel en aarde worden in de schilderijen van Keetje Mans (1979) verbonden door kaarslicht. Het ritueel van een kaars aansteken komt in alle culturen voor. Een kaars laten branden is een handeling om contact te maken met iets wat zo onzeker, vaag en ongrijpbaar is als de dood. Een flakkerende vlam lijkt een trefende metafoor voor de ziel. Mans spreekt over een andere wereld, over jezelf verhouden tot iets hogers. *"Ik wil dat het werk op een dun lijntje loopt, dat zowel goed en slecht is, het is een beetje een grijs gebied, zoals een mens misschien is."* Kunst als een lijntje tussen het aardse en het hemelse, precies op dat lijntje waar verlies zich manifesteert.

De persoonlijke 'in memoriam's' van de verschillende kunstenaars, in verschillende technieken, materialen en vormen dragen bij aan de helende werking van het gemis, voor henzelf, maar ook voor iedereen die zich hiermee kan verbinden. Zowel het maken als het bekijken van een kunstwerk kan houvast bieden. Meer nog dan in het boek staat de vraag centraal hoe verder te leven na verlies, pijn en rouw, al dan niet geholpen door iets 'groters'. Zodat missen niet meer voelt als een lijn met een begin en eind, die stijgt of daalt, maar als een ronde vorm.

De tentoonstelling *Missen als een ronde vorm* beslaat een hele vleugel van Stedelijk Museum Schiedam, de werken zijn losjes gegroepeerd rond meerdere thema's.

Anne de Haij, directeur Stedelijk Museum Schiedam: *"Toen Hanne haar boek Missen als een ronde vorm publiceerde, waren wij meteen geraakt. De thematiek raakt een bijzondere snaar. Verlies, en de omgang daarmee, is een universeel menselijk thema, wat in een onzeker tijdsgericht als het huidige belangrijker lijkt dan ooit. We zagen een prachtige kans om aan die onzekerheid een tegenwicht te kunnen bieden via kunst. En een open gesprek over hoe verder te gaan na verlies bij zoveel mogelijk mensen aan te moedigen. We hopen een grotere groep mensen hiermee een stukje dichterbij zichzelf, elkaar en de kunst te brengen."*

Het Stedelijk Museum Schiedam betreft voor deze tentoonstelling ook Schiedammers en stadspartners. Die samenwerking krijgt vorm in de tentoonstelling [De liefde achter missen](#), waar negen Schiedammers hun persoonlijke verhaal zullen delen. Of dit nu gaat om het missen van een dierbare, hun moederland, gezondheid of huisdier. De groep is divers qua leeftijd (tussen de 10 en 63), culturele en religieuze achtergrond en ieder laat een andere omgang met verlies zien.

De deelnemers worden begeleid door stadsprogrammeur Dorien Theuns en rouwbegeleider Jessie Pley. Daarnaast heeft een van de deelnemers een dubbelrol: Indra Diallo heeft in het doorleven van haar eigen verlies veel steun gehad aan het spelen van harp. Na een opleiding muziektherapie, begeleidt ze nu ook anderen met helende harp sessies. Zo heeft ze met haar harpmuziek ook de overige deelnemers dichterbij hun gevoel gebracht. Rotterdamse kunstenaar Efrat Zehavi werkt met alle deelnemers aan een artistieke,

intieme gedenkplek voor hun verlies. Haar keramische werk wordt een 'spiritueel geschenk' aan elke deelnemer.

Rode lijn in de Stadsgalerij is dat missen de achterkant is van liefde. Het wordt daarom een warme ruimte, waar je ook als bezoeker met een klein ritueel aandacht kunt geven aan het dierbare dat jij mist. Daarnaast organiseert het museum een aantal aansluitende activiteiten met en voor Schiedammers, zoals een Dia de Muertos viering en een Wensboom om dierbaren te herinneren. Zodra de data bekend zijn, vind je die hier op de website.

Gastcurator Hanne Hagens (1960) is curator, schrijver en docent. Ze heeft verschillende kunsttijdschriften, waaronder *mister Motley*, opgericht, waarmee ze kunst en leven bij elkaar bracht en toegankelijk maakte voor een breed publiek. Hagens schrijft essays, maakt tentoonstellingen en geeft les aan diverse kunstacademies. Steeds zoekt ze naar inventieve manieren om hedendaagse kunst bij een divers publiek te brengen, vanuit een rotsvast vertrouwen in de kracht van kunst. In 2023 verscheen haar boek 'Missen als een ronde vorm', dat lovend werd ontvangen. Momenteel werkt ze aan een vervolg, mede ingegeven door het onderzoek voor deze tentoonstelling. Voor het ontwerp van deze tentoonstelling werkte ze nauw samen met Zoë Hollander.

DE LIEFDE ACHTER MISSEN

Schiedammers over verder gaan na verlies

Tentoonstelling in het Stedelijk Museum te Schiedam

t/m 1 maart 2026

Iedereen weet hoe het voelt om iets of iemand te missen. Of dit nu gaat om een dierbaar persoon, huisdier, je gezondheid of moederland. Alles wat je dierbaar is en veel voor je betekent, doet pijn om kwijt te raken. Aansluitend op de tentoonstelling *Missen als een ronde vorm* presenteert Stedelijk Museum Schiedam beneden in de Stadsgalerij, *De liefde achter missen*. In deze tentoonstelling vertellen negen moedige Schiedammers over hún gemis. Esthela (40) rouwt om haar miskraam, Benita (10) mist haar moederland Iran en Danny (40) verloor een periode lang iets heel persoonlijks: zichzelf. In de vorm van intieme nissen krijgt zowel het persoonlijke gemis als de achterliggende liefde plek. Want rouw is de achterkant van liefde.

De ervaringen van de deelnemers vormen het uitgangspunt voor nieuwe kunstwerken. Hiervoor nodigde het museum de Rotterdamse kunstenaar Efrat Zehavi uit om samen met hen aan de slag te gaan. Zij luisterde naar alle verhalen en verbeeldde deze in keramiek. Zelf noemt ze deze nieuwe kunstwerken een spiritueel geschenk: het verbeeldt niet alleen het verhaal van de deelnemer, maar ook de hoop, warmte en heling die ze elke deelnemer toewenst.

Zo moest Sharda (63) beslissen om de puppy Aslan van haar dochter te laten inslapen, waarover ze zich verantwoordelijk en schuldig voelt. Naar aanleiding van dit verhaal maakte Efrat Zehavi voor Sharda een vliegende, gelukkige puppy. Als een vliegtuigje heeft hij een banner met daarop wat Efrat aan Sharda

gunt: 'geef de verantwoordelijkheid weg'. Sharda zwaait naar Aslan en neemt zo afscheid van haar verantwoordelijkheid.

Benita (10) en Mahboobeh (47) houden zielsveel van hun moederland Iran, met name van hun familie daar. Hoewel ze via de officiële weg zijn geëmigreerd was de beslissing om te vertrekken niet vrijwillig. Het regime en de beperkte vrijheid waren hun belangrijkste motivatie. Ze missen hoe ze in Iran met familie en vrienden op een tapijt op het terras samen aten. Aan Efrat Zehavi vertelden Mahboobeh en Benita dat ze zich overal thuis kunnen voelen, als hun familie er maar is. Zehavi maakte daarom voor hen een vliegend tapijt met hun familie erop. Zehavi: 'Zo kunnen ze elkaar altijd ontmoeten.'

Rouw is een thema dat sterk vervlochten is met het leven van Zehavi. In de tentoonstelling deelt ze ook haar verhaal. Het duurde heel lang voor ze haar rouw kon verwerken. 'Pas toen ik ging mediteren, realiseerde ik me dat de verkramping verdween. Rouwen voelt sindsdien als een enorme bevrijding. Wat mij helpt, is dat ik mijn rouw kan omzetten naar een kunstwerk. Dan kan ik het verhaal sturen en er een sprookje van maken.' Werk van Efrat Zehavi is ook te zien in [Missen als een ronde vorm](#).

In de voorbereidingen voor deze tentoonstelling leerden de deelnemers elkaar kennen door als groep bij elkaar te komen. Ze vonden herkenning, steun en inspiratie in elkaars ervaringen. Daarbij werden ze begeleid door stadsprogrammeur Dorien Theuns en de Schiedamse rouwcoach Jessie Pley. Harpist en muziektherapeut Indra Diallo, ook een van de deelnemers, bracht de groep dichterbij hun gevoel met een *helende harp* sessie. En kunstenaar Efrat Zehavi gaf bovendien een workshop waarin de deelnemers zich konden uiten in klei. Die zelfgemaakte kleiwerken zullen óók te zien zijn in deze tentoonstelling. Net als persoonlijke voorwerpen van de deelnemers, die te maken hebben met hun (liefdevolle) gemis.

Rouwcoach Jessie Pley die de betrokken deelnemers van *De liefde achter missen* begeleidde, ziet rouw als iets van altijd en iedereen: 'Rouw zit in alle veranderingen die het leven met zich meebrengt. Het is voelen hoeveel je houdt van iets dat of iemand die je mist.' In haar werk kijkt ze met mensen hun verlies aan en geeft ze hen een 'zachte landing'. 'Een tentoonstelling over rouw en missen, liefde en veerkracht, met mensen die delen hoe ze hun verdriet hebben aangekeken en elkaar inspireren: dat is precies wat de samenleving nodig heeft. Het vraagt veel moed om zulke verhalen te delen', vindt Pley.

VERWANTSCHAP IN VERF. HENDRIK WIEGERSMA EN DE BERGENSE SCHOOL

Tentoonstelling in Museum De Wieger te Deurne

t/m 10 mei 2026

In Museum De Wieger in Deurne is het werk van Hendrik Wiegiersma (1891-1969) te zien in samenhang met dat van de Bergense School. Huisarts en kunstenaar Hendrik Wiegiersma werkte in een herkenbare eigen stijl. Toch staat zijn werk niet los van kunststromingen van zijn tijd, waaronder de Bergense School. Hoewel het werk van Wiegiersma, geworteld is in het Brabantse land, en een andere sfeer oproept dan dat van de Noord-Hollandse kunstenaars, delen zij een vergelijkbare

zoektocht: hoe verbeeld je de wereld niet zoals die *is*, maar zoals die *gevoeld* wordt? In *Verwantschap in verf* kan de bezoeker met eigen ogen de overeenkomsten en verschillen in de expressieve uitingen van de Noord-Hollandse kunstenaars en de Brabantse Wiegiersma ervaren.

In de jaren twintig van de vorige eeuw ontwikkelt zich in Noord-Nederland een krachtig, expressief modernisme waarin de innerlijke beleving centraal staat. Geïnspireerd door hun omgeving, zetten de kunstenaars van de Bergense School zich af tegen de academische traditie van het naturalisme. In plaats daarvan kiezen ze voor een sober kleurenpalet met aardse, donkere kleuren en bedienen zich van sterke contouren en vereenvoudigen vormen. Hun werk is geen registratie van de werkelijkheid, maar een interpretatie

ervan, gericht op het overbrengen van emotie en sfeer. Als Hendrik Wieggersma in aanraking komt met het werk van Bergense school kunstenaar Piet Wiegman, is hij op slag onder de indruk.

De donkere, doorwerkte kleuren die Wieggersma gebruikt, sluiten aan bij het palet van de Bergense School. Ook zijn krachtige, soms hoekige lijnvoering en het robuuste karakter van zijn figuren passen binnen de expressieve beeldtaal die in Bergen rond 1910 tot stand komt. Net als de Bergense kunstenaars streeft Wieggersma niet naar een exacte weergave van de zichtbare werkelijkheid. Hij schildert vanuit herinnering, vanuit de mensen die hij kent en vanuit het landschap dat hij door en door begrijpt. Deze benadering sluit aan bij die van de Noord-Hollandse kunstenaars, die niet de zichtbare natuur wilden schilderen, maar vooral de stemming die zij opriep wilden benaderen.

De broers Piet en Matthieu Wiegman beide bekende kunstenaars van de Bergense School, zijn belangrijk geweest voor de artistieke ontwikkeling van Wieggersma. Het werk dat hij van de broers aankocht, bevindt zich nog altijd in de collectie van Museum De Wieger. Omdat de beeldtaal van de Bergense School goed aansluit bij de sfeer van Wieggersma's werk, wordt in de loop der jaren meer aangekocht. De collectie van Museum De Wieger omvat vandaag de dag ruim 90 werken van kunstenaars uit de Bergense School, onder wie Piet en Matthieu Wiegman, Charley Toorop, Leo Gestel, Else Berg, Jan Sluijters, Arnoud Colnot en Dirk Filarski.

Het merendeel van de werken die te zien zijn in de tentoonstelling *Verwantschap in verf komen uit de eigen collectie*. Aan de hand van tekeningen, schilderijen, aardewerk, munten, brieven en foto's maakt de presentatie de parallellen tussen Wieggersma en de Bergense School zichtbaar en geeft een beeld geven van een artistiek netwerk dat, hoewel geografisch verspreid, werd verbonden door een gedeelde drang naar kunst als expressie van het innerlijke. Tegelijk zijn ook de tentoonstellingen Museumschatten – nieuwe aanwinsten in de collectie en OmADEM van Jolanda Meulendijks te zien.

MUSEUMSCHATTEN - NIEUW IN DE COLLECTIE

Tentoonstelling in Museum De Wieger te Deurne
t/m 10 mei 2026

Met trots presenteert Museum De Wieger de tentoonstelling *Museumschatten – nieuw in de collectie*. Een verrassende selectie recente aanwinsten laat zien hoe het museum haar collectie blijft verdiepen en vernieuwen. De presentatie onthult kunstwerken die nieuwe lagen toevoegen aan het verhaal van De Wieger en de bezoeker uitnodigen om dat verhaal opnieuw of verder te ontdekken.

De Wieger is van oudsher een plek waar kunst en cultuur samenkomen. Het museum bouwt voort op de basis die werd gelegd door Hendrik Wieggersma; huisarts, kunstenaar en verzamelaar. Zijn ei-

gen expressionistische werk én de kunst die hij vanaf 1923 aankocht, vormden het begin van de collectie. In de daaropvolgende decennia groeide deze verzameling door aankopen, schenkingen en langdurige bruiklenen uit tot een betekenisvolle collectie.

Een bijzonder onderdeel van de nieuwe presentatie is de schenking van de FEM ART-collectie, met werken van vrouwelijke kunstenaars uit de periode 1850–1950. Van de expressieve penseelvoering van Jo Kruyder-Bouman tot het krachtige zelfportret (bruikleen RCE) van Lou Loeber: deze werken bieden een

nieuwe blik op een periode waarin vrouwen vaak onzichtbaar bleven. Met de FEM ART-verzameling is de gelegde basis van vrouwen in de collectie significant verstevigd.

Ook de schenking van het Amersfoortse echtpaar Jan en Marjan Nekkers verrijkt de collectie. Hun zorgvuldig opgebouwde verzameling tekeningen en grafische kunst omvat werk van onder anderen Willy Sluiter, Harmen Meurs, Chris Lebeau en Jan Sluijters. Bekende en minder bekende namen komen samen in een persoonlijke selectie die kunst uit interbellumperiode recht doet.

Een bijzonder onderdeel binnen de nieuwe aanwinsten draait om de jarenlange vriendschap tussen Hendrik Wiegiersma en de Frans-Wit Russische kunstenaar Ossip Zadkine. Hun band ontstond in 1923, toen Zadkine en zijn vrouw Valentine Prax vanuit Parijs naar Deurne reisden om gezamenlijke vrienden, echtpaar Otto en Adya van Rees, te bezoeken. Het contact groeide uit tot een hechte relatie die tot het overlijden van Zadkine in 1967 zou blijven bestaan. Het indrukwekkende dubbelportret dat Zadkine in 1930 in opdracht van Wiegiersma maakte, kreeg dankzij een na-gieting opnieuw een plek in De Wieger. Daar kwamen een achter-glas-schildering van Valentine Prax, aangekocht door de Vrienden van De Wieger, en een aangeboden litho van Zadkine bij. Hiermee ging een lang gekoesterde wens in vervulling om werk te verwerven dat zo belangrijk is in het verhaal van De Wieger.

HJIMvanGASTEREN

Zelfportretten, stilte en stem in Silent Scream

Tentoonstelling in De Ateliers van Museum De Wieger te Deurne
van 15 februari 2026 t/m 31 mei 2026

De internationaal bekroonde multi-mediakunstenaar HJIMvanGASTEREN exposeert vanaf 15 februari 2026 in De Ateliers van Museum De Wieger. Het tentoongestelde werk bestaat uit twee delen: haar zelfportretten, al decennialang een vast onderdeel binnen haar oeuvre, en Silent Scream, een indringend project waarin zij aandacht vraagt voor de impact van seksueel misbruik. Aan de hand van foto's, tekst en interviews portretteert Van Gasteren slachtoffers, daders, familieleden en deskundigen. Met projecten als Vrouwenpalet en Women's Lib Army stond de positie

van de vrouw al eerder centraal in De Wieger. Silent Scream licht een belangrijk onderdeel hiervan uit. Maar al te vaak blijft seksueel geweld onbesproken, terwijl het juist onze volle aandacht nodig heeft. Bijna een kwart van de vrouwen en één op de 20 mannen tussen de 18 en 80 jaar heeft wel eens seksueel geweld meegemaakt. Silent Scream geeft hen een stem. Bij de tentoonstelling is een gelijknamig boek verkrijgbaar en wordt diverse malen de gelegenheid geboden met de kunstenaar in gesprek te gaan. In het Groot Atelier is een selectie van de zelfportretten van HJIMvanGASTEREN te zien. Al jaren wendt zij haar (naakte) lichaam en identiteit aan om te reflecteren op thema's als gender, vrijheid, religie en gelijkwaardigheid. In haar portretten doorbreekt ze clichés en zoekt ze grenzen op. Zelf zegt ze over haar portretten: "door de globalisering worden we van alle kanten blootgesteld aan mensen met kwade bedoelingen. Tegelijk verspreiden goedheid en vriendelijkheid zich als nooit tevoren. Voor mij staat de kwetsbaarheid van de mens voor de ultieme vorm van goedheid. Ieder zelfportret dat ik maak, is een vorm van onderzoek om de contouren van deze innerlijke kwetsbaarheid te ontdekken. Zo kan ik via fotografie mijn vertrouwen in de mensheid herontdekken en aanwakkeren."

HJIMvanGasteren begon aan Silent Scream door de onmacht die ze voelde na de verkrachting van haar dochter. Met het project geeft ze inzicht, doorbreekt taboes en brengt een noodzakelijke dialoog op gang. Veel slachtoffers portretteerde ze op de plek waar het misbruik plaatsvond. Dat resulteerde in indringende

foto's met een onmiskenbare boodschap. Op de 'na-foto's' is te zien wat erkenning en zichtbaarheid kunnen betekenen voor het herstelproces. Recente gebeurtenissen, waaronder het overlijden van de 17-jarige Lisa, maken duidelijk dat seksueel misbruik een onderwerp is waar continu aandacht voor moet zijn en waarover we in gesprek moeten blijven. Met Silent Scream nodigt Van Gasteren de bezoeker hiertoe uit. Mariëtte Hamer, regeringscommissaris seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld over Silent Scream: "een maatschappelijk gesprek in gang zetten kan en wil ik niet alleen. Daarvoor zijn heel veel partners nodig. Een van die partners is Henriëtte van Gasteren."

Bij Silent Scream staan verschillende activiteiten gepland, onder meer rond Internationale Vrouwendag (8 maart). Het landelijke thema is in 2026 #NietMijnRecht: een oproep om stil te staan bij de rechten van vrouwen die wereldwijd onder druk staan. Silent Scream vormt het uitgangspunt voor gesprekken, lezingen en ontmoetingen. HJIMvanGASTEREN komt meerdere malen naar De Wieger om haar verhaal te vertellen en met bezoekers in gesprek gaan. Wie wil, kan zich met het boek Silent Scream verder verdiepen. 65 aangrijpende portretten en diepgaande interviews tonen de realiteit van seksueel geweld, vertelt vanuit slachtoffers, plegers, familieleden en deskundigen. Bij de tentoonstelling, die al op meerdere plekken in het land te zien was, is ook een programma voor leerlingen van het VO en MBO beschikbaar. HJIMvanGASTEREN (Sevenum, 1964), eerder bekend als Lilith, is multimedia kunstenaar en schrijver. Enkele terugkerende thema's in haar werk zijn identiteit, vrouwelijke archetypen, genderbending, vrijheid en gelijkheid. In haar werk doorbreekt zij conventies en stelt voortdurend maatschappelijke vragen aan de orde. Bij Pulchri Studio exposeerde zij als een van de tien meest toonaangevende Limburgse kunstenaars samen met onder andere Ted Noten, Charles Eyck en Lei Molin. Met projecten als Silent Scream gebruikt zij kunst als instrument voor verandering. Ze toont niet alleen haar werk, maar wil er mee verbinden en taboes doorbreken.

Museumschatten – nieuw in de collectie nodigt bezoekers uit om de collectie van De Wieger door nieuwe ogen te bekijken. Elke aanwinst vertelt een verhaal; samen laten ze zien hoe een collectie leeft, groeit en steeds nieuwe verbanden blootlegt.

TIJDTABEL MET VERMELDING VAN INFO, UITGELICHT 181 februari 2026
Einddatum

UITGELICHT ! No 167 december 2024

De Beeldentuin Museum Arnhem Arnhem 31 dec. 2026

UITGELICHT ! No 169 februari 2025

Ont-moeten Museum Arnhem Arnhem 31 dec. 2027

UITGELICHT ! No 171 april 2025

Een sprookje Anton Pieck Museum Hattem 29 mrt 2026
 Richard Roland Holst Design Museum Dedel Den Haag ****
 Jan Toorop Design Museum Dedel Den Haag ****
 100 years of menswear Rijksmuseum Amsterdam 15 mrt 2026

UITGELICHT ! No 172 mei 2025

Verzamelde vrouwen Museum Gouda 22 febr. 2026
 Jildau Nijboer Singer Museum Laren (NH) 08 mrt 2026

UITGELICHT ! No 173 juni 2025

Van Glas Allard Pierson Museum Amsterdam 01 april 2026
 Wim Lemmens Het Depot Wageningen 25 jan. 2026

UITGELICHT ! No 174 juli 2025

Dwarsverbanden Van Abbemuseum Eindhoven 19 april 2026
 Verborgen verbanden Van Abbemuseum Eindhoven 19 april 2026
 Koninkrijk van Kleuren II Lalique Museum Doesburg 17 juni 2026
 Marc Chagall Lalique Museum Doesburg 21 juni 2026

UITGELICHT ! No 175 augustus 2025

In the Name of Love Museum Catharijneconvent Utrecht 01 mrt 2026
 v.Heemskerck/Tak v.Poortvliet Kunstmuseum 's-Gravenhage 01 mrt 2026

UITGELICHT ! No 176 sept. 2025

Suske & Wiske 80 Museum of Comic Art Noordwijk 22 febr. 2026
 Wybrand de Geest Fries Museum Leeuwarden 01 mrt 2026
 Ed van der Elsken 100 jaar Purmerends Museum Purmerend 29 mrt 2026
 Vrouwen A'damse School Museum Het Schip Amsterdam 26 juni 2026
 De vrouw Hildo Krop Museum Steenwijk 2025/2026
 Dutch, more or less Het Nieuwe Instituut Rotterdam 31 mei 2026

UITGELICHT ! No 177 okt. 2025

Always the Sea Museum Belvédère Heerenveen 08 febr. 2026
 Getekend. De natuur Centraal Museum Utrecht 29 mrt 2026
 Fong-Leng & fans Museum JAN Amstelveen 06 apr. 2026
 Johannes Esser Mondriaanhuis Amersfoort 22 febr. 2026
 De wereld van P. Mondriaan Mondriaanhuis Amersfoort 31 dec. 2027
 Charlotte van Pallandt Kasteel Het Nijenhuis Wijhe 13 apr. 2026
 Thuis bij Ter Borch Museum De Fundatie Zwolle 01 febr. 2026
 Ivna Esajas Museum De Fundatie Zwolle 01 febr. 2026

Lilian Kreutzberger	Kröller-Müller Museum Otterlo	01 mrt 2026
Meesterlijk Mysterie	Museum De Lakenhal Leiden	08 mrt 2026
Petra Urban	Stadsmuseum Harderwijk	30 mrt 2026
Erwin Olaf	Stedelijk Museum Amsterdam	eind febr. 2026
Willem !	Stedelijk Museum Breda	06 april 2026
Theophile de Bock	Museum Veluwezoom Doorwerth	24 mei 2026
Aan tafel !	Tiendschuur Tegelen	22 mrt 2026
Gen 3.0	Fotomuseum 's-Gravenhage	08 mrt 2026

UITGELICHT ! No 178 november 2025

Dirk Filarski	Museum Kranenburgh Bergen (NH)	10 mei 2026
Dan Zhu	Museum Kranenburgh Bergen (NH)	10 mei 2026
Tino Sehgal	De Pont Museum Tilburg	01 mrt 2026
Tafelgoed, tafelbeter	TextielMuseum Tilburg	10 jan. 2027
Haus of fibre	TextielMuseum Tilburg	15 mrt 2026
Sustainable Ceramics #2	Princessehof Leeuwarden	25 okt. 2026
Gogbot x RMT	Rijksmuseum Twenthe Enschede	01 febr. 2026
Rembrandt naar Twenthe	Rijksmuseum Twenthe Enschede	01 mrt 2026
Scherpe tongen	Singer Museum Laren (NH)	08 febr. 2026
Missen als een ronde vorm	Stedelijk Museum Schiedam	01 mrt 2026
Isa van Lier	Stedelijk Museum Schiedam	10 mei 2026
Bodemjuweeltjes	Zeeuws Museum Middelburg	01 mrt 2026
Hedendaagse Meesters	Museum Moco Amsterdam	permanent
De oude Egyptenaren	Rijksmuseum van Oudheden Leiden	15 mrt 2026
Vorbij de foto	Zuiderzeemuseum Enkhuizen	06 apr. 2026
Dichtbij en veraf	Verwey Museum Haarlem.	24 mei 2026

UITGELICHT ! No 179 december 2025

Erwin de Vries	Mus. Beelden aan Zee Scheveningen	01 mrt 2026
Niko de Wit penningkunst	Mus. Beelden aan Zee Scheveningen	03 mei 2026
Joyce Zwerver	Afslag BLV Heerenveen	15 febr. 2026
Maria met Kind	Museum Catharijneconvent Utrecht	30 juni 2028
Wisranan	Museum Cobra Amstelveen	01 mrt 2026
It's about me	Groninger Museum Groningen	10 mei 2026
Lydia Schouten	Museum Arnhem Arnhem	15 mrt 2026
Het fantastische landschap	Museum Arnhem Arnhem	22 febr. 2026
Noon Passama	Museum Arnhem Arnhem	01 febr. 2026
Dieren in Arnhem	Erfgoedcentrum Rozet Arnhem	27 sept. 2026
Pak een terrasje	Kröller-Müller Museum Otterlo	13 sept. 2026
Open einde	Kröller Müller Museum Otterlo	06 apr. 2026
Iris van Herpen	KunstHal Rotterdam	01 mrt 2026
Homo Mobilis	KunstHal Rotterdam	01 mrt 2026
Kudzanai-Violet Hwami	KunstHal Rotterdam	12 april 2026
Emily Hunt: Meer Magie	Huis van het boek Den Haag	01 febr. 2026
News from nowhere	Huis van het boek Den Haag	01 febr. 2026
De hand vd plateelschilder	Museum Gouda te Gouda	???
Wandtapijten	Museum Gouda te Gouda	???
Licht, lucht, water	Mus. Panorama Mesdag Den Haag	01 mrt 2026
Chourouk Hriech	Museum De Fundatie Zwolle	16 aug. 2026
Van Gogh tot Picasso	Museum de Fundatie Zwolle	01 febr. 2026
Het ontwerpstation	Design Museum Den Bosch	31 mrt 2026

Hamza Halloubi	De Pont Museum Tilburg	01 mrt 2026
Aziatische kunst	Rijksmuseum Amsterdam	30 apr. 2026
Maria Roosen	Stedelijk Museum Schiedam	03 mei 2026
Isa van Lier	Stedelijk Museum Schiedam	10 mei 2026

UITGELICHT ! No 180 januari 2026

Oog in oog met Monet	Van Abbemuseum Eindhoven	15 febr. 2026
Make some noise	Van Abbemuseum Eindhoven	20 sept. 2026
Kalenderplaten	Anton Pieck Museum Hattem	*****
Magali Reus	Beelden aan Zee Scheveningen	03 mei 2026
Theresia van der Pant	Beelden aan Zee Scheveningen	03 mei 2026
Man Ray	Beelden aan Zee Scheveningen	03 mei 2026
Mandy El-Sayegh	Boijmans Van Beuningen Rotterdam	08 mrt 2026
Beyond Surrealism	Boijmans Van Beuningen Rotterdam	06 apr. 2026
Ook voor het kleine	Boijmans Van Beuningen Rotterdam	08 mrt 2026
Random Mode	Boijmans Van Beuningen Rotterdam	12 apr. 2026
Roos Holleman	Museum JAN Amstelveen	03 mei 2026
Microkosmos	Drents Museum Assen	01 mrt 2026
Stairway to ?	Kunsthall KAdE Amersfoort	10 mei 2026
Coba Ritsema	Frans Hals Museum Haarlem	01 mrt 2026
Jan van der Vaart	Kunstmuseum 's-Gravenhage	05 juli 2026
Amsterdam, bijna gesloopt	Grachtenmuseum Amsterdam	29 febr. 2026
Wie schrijft geschiedenis ?	Groninger Museum Groningen	06 apr. 2026
Hip Hop Is	Groninger Museum Groningen	10 mei 2026
Sara Vrugt: Roerloos	Museum Arnhem, Arnhem	22 febr. 2026
Mokum	Nieuwe Kerk Amsterdam	06 apr. 2026
Oog voor Amsterdam	Purmerends Museum Purmerend	29 mrt 2026
Avonturen op het land	Purmerends Museum Purmerend	01 febr. 2026
Fantastische wezens	Mus. van Bommel van Dam Venlo	22 mrt 2026
Rest and Remember	Verwey Museum Haarlem	24 mei 2026
Black Snow	Verwey Museum Haarlem	28 juni 2026
Jan Pieter Foppen	Noord-Veluws Kunstmus. Nunspeet	t 01 febr. 2026
Levensloop	Het Depot Wageningen	26 apr. 2026
European Realities	Museum More Gorssel	01 febr. 2026
Bryan Ley / Demasqué	Museum More Gorssel	03 mei 2026
Jeanne Oosting Prijs	Museum More Gorssel	03 mei 2026
Fong-Leng & Mathilde	Museum More Ruurlo	28 juni 2026
Minne Kersten	Oude Kerk Amsterdam	06 apr. 2026
Canvas & Couture	Veenkoloniaal Museum Veendam	03 mei 2026
Margaret Kropholler	Museum De Dageraad Amsterdam	*****

UITGELICHT ! No 181 februari 2026

Panorama Walcheren	Museum Veere Veere	01 juni 2026
Kees van Dongen	Ned. Steendruk Mus. Valkenswaard	03 mei 2026
Afghaanse oorlogstapijten	Museum Nienoord Leek	*****
Iris Bouwmeester	Stedelijk Museum Breda	01 mrt 2026
Thuisreis. Marga Minco	Stedelijk Museum Breda	01 mrt 2026
Collectie De Witte Zwaan	Museum de Zwarte Tulp Lisse	10 mei 2026
Grijs ! Art on Aging	Mus. Van Bommel van Dam Venlo	14 juni 2026
Expres Stedelijk	Museum Vianen	15 mrt 2026
Licht in de duisternis	Nationaal Glasmuseum Leerdam	15 mrt 2026

De nieuwe generatie	Nationaal Glasmuseum Leerdam	15 mrt 2026
Collectie verrijkt	Nationaal Glasmuseum Leerdam	15 mrt 2026
Stilte in de Storm	Museum Voorlinden Wassenaar	17 mei 2026
Claire Tabouret	Museum Voorlinden Wassenaar	25 mei 2026
Monsterlijk museumavontuur	Rijksmuseum van Oudheden Leiden	03 jan. 2027
Tas Tepeler	Rijksmuseum van Oudheden Leiden	** febr. 2026
Alkmaar in beeld	Stedelijk Museum Alkmaar	29 mrt 2026
Marc Ruygrok	Stedelijk Museum Alkmaar	29 mrt 2026
Rob Cerneus	Purmerends Museum Purmerend	13 febr. 2026 t/m 26 april 2026
Mens en natuur	Japan Museum SieboldHuis Leiden	30 aug. 2026
Atelier Mondriaan	Villa Mondriaan Winterswijk	03 mei 2026
In de ban van Van Gogh	De Mesdag Collectie 's-Gravenhage	20 febr. 2026 t/m 07 juni 2026
Marit Törnqvist	Museum Kranenburg Bergen (NH)	10 mei 2026
Van Bauhaus naar Mekka	Design Museum 's-Hertogenbosch	05 apr. 2026
Linda Swanson	Museum Princessehof Leeuwarden	14 juni 2026
Marina Eshuis	Rijksmuseum Twenthe Enschede	22 febr. 2026
Vrijplaats voor Experiment	Rijksmuseum Twenthe Enschede	08 mrt 2026
Bas Kosters	Rijksmuseum Twenthe Enschede	14 febr. 2026 t/m 07 juni 2026
De werelden van Jan Toorop	Singer Museum Laren (NH)	10 mei 2026
Suzanne Perlman	Singer Museum Laren (NH)	11 febr. 2026 t/m 28 juni 2026
Blue Dots	Stedelijk Museum Amsterdam	15 mrt 2026
Prix de Rome 2025	Stedelijk Museum Amsterdam	15 mrt 2026
Danh Vo	Stedelijk Museum Amsterdam	14 febr, 2026 t/m 02 aug. 2026
Presence in Progress	Cuypershuis Roermond	30 aug. 2026
Missen als een ronde vorm	Stedelijk Museum Schiedam	01 mrt 2026
De liefde achter missen	Stedelijk Museum Schiedam	01 mrt 2026
Verwantschap in verf	Museum de Wieger Deurne	10 mei 2026
Museumshatten	Museum De Wieger Deurne	10 mei 2026
HJIMvanGasteren	Museum De Wieger Deurne	15 febr. 2026 t/m 31 mei 2026